

AKKREDITERINGS- RAPPORT

Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Innlandet og
UiT Norges arktiske universitet

2024

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	HiØ, HINN og UiT
Sakkyndige	Héloïse Baldelli, Magnus Bærtås, Ole Lützow-Holm, Nina Malterud, Cecilia Roos og Marianne Skjulhaug
NOKUTs saksnummer	23/00592
Dato for vedtak	19.06.2024

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

NOKUT fører tilsyn med kvaliteten i norsk høyere utdanning gjennom tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid, akkreditering av nye studietilbud og tilsyn med etablerte studietilbud. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom institusjoner ønsker å opprette studietilbud utenfor sinefullmaktsområder, må de søke NOKUT om akkreditering av studietilbudet.

Den sakkyndige komiteen som er oppnevnt av NOKUT, har vurdert søknaden fra Høgskolen i Østfold om akkreditering av studietilbudet *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst* – en fellesgrad i samarbeid med Høgskolen i Innlandet og UiT Norges arktiske universitet. Komiteen har samlet sine vurderinger i denne rapporten.

Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst ved Høgskolen i Østfold, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet og UiT Norges arktiske universitet, tilfredsstillende kravene til akkreditering av studietilbud i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften og er akkreditert i vedtak av 19. juni 2024.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset.

Kristin Vinje
direktør

Innhold

1 Informasjon om søkerinstitusjonen	7
2 Vedtak.....	9
3 Sakkyndig vurdering	10
3.1 Oppsummering.....	10
3.2 Forutsetninger for akkreditering.....	13
3.3 Krav til doktorgradsområdet.....	17
3.4 Krav til studietilbudet.....	21
3.5 Krav til fagmiljøet	32
3.6 Utfyllende bestemmelser for fellesgrader	43
4 Konklusjon.....	45
5 Dokumentasjon	46

Abstract

Norway's National Agency for quality assurance in Education (NOKUT) was established in 2003 with the mandate to 1) accredit higher education institutions and higher education courses and 2) review both quality practices and the quality assurance work at the country's higher education institutions. NOKUT abides by the European Standards and Guidelines 2015 (ESG) which are operationalised in three pieces of national legislation: the Act to Universities and University Colleges, the ministerial Quality Assurance Regulations and NOKUT's Academic Supervision Regulations.

Accreditations in the Norwegian higher education system are life-long. As an institution is cleared by NOKUT and the Ministry of Education to offer accredited higher education, it also enters the cycle of periodic quality assurance reviews conducted by NOKUT every 6 to 8 years. In addition to periodic reviews of the quality system, NOKUT implements a risk-based approach for assessing institutions. NOKUT has the mandate to withdraw the accreditation if circumstances necessitate such an action.

There are three distinct categories of institutions in Norway in the context of accreditation: 1) universities, having full accreditation right to establish new degrees on any level, 2) specialized universities and university colleges, having full accreditation rights to establish new degrees in the *subject areas of their accredited PhD-programmes only*, and 3) non-accredited institutions, having to apply for NOKUT-accreditation for every programme they offer.

As a university college, Østfold University College (HiØ) has to apply to NOKUT for accreditation of degree programmes outside of the subject areas of its already accredited PhD-programme. HiØ is applying to offer the programme *PhD in artistic research within art practice and creation* as a joint degree with Inland Norway University of Applied Sciences (HINN) and UiT the Arctic University of Norway (UiT). HINN, also a university college, applied and received accreditation from NOKUT for the programme *PhD in Artistic Research in Film and Related Audio-Visual Arts* in 2022. This programme is HINN's contribution to the joint degree. UiT is a university and thus has full accreditation rights. Hence the application for accreditation for the joint degree comes solely from HiØ as the only entity in the trifecta in need of NOKUT-accreditation.

HiØ is a regional university college with two campuses located in Halden and Fredrikstad respectively, and 7500 students and approximately 640 full time equivalent staff. HiØ offers bachelor's and master's programmes across a broad spectrum of fields and has one existing ph.d.-programme in digitalization and society.

HINN, also a university college, has six campuses in Evenstad, Lillehammer, Rena, Elverum, Blæstad and Hamar, and approximately 15000 students and 1296 full time equivalent staff. It offers six PhD-programmes in natural and health sciences, humanities, teacher education and art.

UiT is a university located in northern Norway and offers a full spectrum of degree courses on bachelor's, master's and PhD levels across 11 campuses. UiT has approximately 16700 students 3800 full-time equivalent staff.

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Høgskolen i Østfold (HiØ) er en statlig høgskole og et resultat av høgskolereformen i 1994, da fem regionale høgskoler ble slått sammen. De fem distriktshøgskolene var Østfold sykepleierskole, Halden lærerskole, Østfold ingeniørhøgskole, Østfold distriktshøgskole og Østfold vernepleierhøgskole.

HiØ er akkreditert som høgskole og kan opprette studietilbud for alle fagområder på bachelornivå, men må søke NOKUT om opprettelse av 1) masterutdanninger i andre fagområder enn høgskolens akkrediterte *ph.d. i digitalisering og samfunn* og 2) alle ph.d.-utdanninger. Høgskolen har en sterk regional forankring, med ett studiested i Fredrikstad og ett i Halden. HiØ har ca. 7 500 studenter og om lag 640 årsverk.

Den faglige virksomheten ved HiØ er organisert i tre fakultet og ett akademi:

- Fakultet for helse, velferd og organisasjon
- Fakultet for lærerutdanning og språk
- Fakultet for informasjonsteknologi, ingeniørfag og økonomi
- Akademi for scenekunst

Høgskolen har en bredt sammensatt studieportefølje på både bachelor- og masternivå samt én akkreditert ph.d.

Høgskolens omtale av studietilbudet og begrunnelse for søknaden

HiØ skriver følgende i søknaden:

Det omsøkte ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst er en fellesgrad med tre deltakende institusjoner; Høgskolen i Innlandet (HINN), Høgskolen i Østfold (HiØ) og UiT Norges arktiske universitet (UiT). Studiestedene er Oslo, Lillehammer og Hamar (HINN), Fredrikstad (HiØ) samt Kabelvåg og Tromsø (UiT), og undervisningen vil foregå på norsk og engelsk. Fellesgraden er forankret i institusjonenes fagmiljøer ved Den norske filmskolen (DNF) og Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) (HINN), Akademi for scenekunst (NTA) (HiØ) og Musikkonservatoriet (UMAK) og Kunstakademiet (KA) (UiT).

Eksisterende fagmiljøer i fellesgradens tre institusjoner omfatter ansatte som arbeider med kunstnerisk uttrykk, utdanning, utviklingsarbeid og ulike produksjonsformer innen kunst innenfor fagområdene film og beslektede audiovisuelle kunstformer, scenografi, scenekunst, visuell kunst inkludert bevegelige bilder, landskapsarkitektur og musikk. Fellesgraden i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst vil åpne muligheter for kreativt kunstnerisk og akademisk samarbeid. Mergevinsten av et slik samarbeid for institusjonene, vil

gjennom hvert enkelt doktorgradsprosjekt kunne gi muligheter for å samle ulike fagkontekster og åpne opp nye områder. For fellesgradens nivå og ambisjoner kan et slikt samarbeid gi synergier som gjør at ph.d.-prosjektene blir kunstnerisk mer interessante og gir anerkjennelse i det nasjonale og internasjonale fagmiljøet av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Fellesgraden skal sikre videreføring av forskerutdanning i de kunstfaglige miljøene ved HiØ, HINN og UiT, som alle har for lite volum hver for seg, og videreføre samarbeidet mellom disse fra det tidligere Stipendiatprogrammet. Fellesgraden skal garantere for kritisk masse med tanke på opptakstall i henhold til forskrift og åpne nye muligheter for faglig samarbeid. Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid vil kvalifisere for kunstnerisk og kreativt virke og kunstnerisk utviklingsarbeid på nasjonalt og internasjonalt nivå. Utdanningen har høy arbeidslivsrelevans (se nærmere omtale under 3.3.2). Programmet vil henvende seg til kunstnere som søker videre kvalifisering basert på sitt kunstneriske virke. De tre institusjonene vil rekruttere ph.d.-kandidater og lærerkrefter fra internasjonale kunstmiljøer, noe som vil ha stor betydning for utviklingen av fagfeltet.

2 Vedtak

Vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 9. februar 2017 (studietilsynsforskriften) og i Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og høyere fagskoleutdanning av 1. februar 2010 (studiekvalitetsforskriften) er oppfylt.

NOKUT akkrediterer *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst* ved Høgskolen i Østfold i samarbeid med Høgskolen i Innlandet og UiT Norges arktiske universitet. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

3 Sakkyndig vurdering

3.1 Oppsummering

Høgskolen i Østfold (HiØ), Høgskolen i Innlandet (HINN) og UiT Norges arktiske universitet (UiT) søker om å etablere et felles ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst (tredje syklus). Etter fullført og bestått ph.d.-utdanning skal den gi rett til graden *philosophiae doctor* (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst.

Ved HiØ er fellesgraden forankret i fagmiljøet ved Akademi for scenekunst (NTA) i Fredrikstad. Fagfeltet ved HiØ omfatter scenekunst, inkludert performance, skuespill og scenografi. Som høgskole må HiØ søke NOKUT om akkreditering for sin deltakelse i fellesgraden.

Ved HINN er fellesgraden forankret i fagmiljøet ved Den norske filmskolen (DNF) og Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK), med studiesteder Oslo, Lillehammer og Hamar. Fagfeltet omfatter film og beslektede audiovisuelle kunstformer. De to fakultetene skal slås sammen til ett i løpet av 2024. HINN/DNF søkte NOKUT om akkreditering av kunstnerisk ph.d.-grad i 2021 og fikk i 2022 midlertidig akkreditering for et ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer. Midlertidig akkreditering var begrunnet med at antall ph.d.-kandidater og fagmiljø ved institusjonen ikke fyller mengdekravet i studiekvalitetsforskriften. I søknaden 2021 viste HINN til at utredning av fellesgraden var i gang, og resultatet er søknaden som nå foreligger fra HiØ. Det er avklart med NOKUT at HINNs akkreditering fra 2022 kan videreføres i fellesprogrammet, forutsatt at det ikke er store endringer i høgskolens bidrag til fellesgraden.

Ved UiT er fellesgraden forankret i Musikkonservatoriet og Kunstakademiet (KA), som inngår i enheten Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK) og har studiesteder i Tromsø og Kabelvåg. Nordland kunst- og filmskole i Kabelvåg ble i 2022 virksomhetsoverdratt til UiT og er organisert som del av Kunstakademiet, med et bachelorprogram i bevegelige bilder. UiT tilbyr en master i landskapsarkitektur som fellesgrad med Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Fagfeltet ved UMAK for den omsøkte ph.d.-graden omfatter dermed musikk og visuell kunst, inkludert bevegelige bilder, samt landskapsarkitektur. UiT er en selvakkrediterende institusjon. Etersom UiTs kunstneriske fagmiljø ikke alene oppfyller mengdekravet og derfor ikke har kunnet etablere egen kunstnerisk ph.d., er institusjonens kandidater inntil videre meldt inn i andre program, som ved UiB og KHiO.

Kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) har vært sidestilt med vitenskapelig forskning i UH-loven siden 1995, og denne likestillingen følges opp i de aktuelle forskriftene. Internasjonalt er det flere modeller for hvordan *artistic research* forstås og praktiseres. Den norske modellen kjennetegnes ved at den tar utgangspunkt i kunsten og den kunstneriske aktivitetens virksomhet og produktutvikling, og preges av refleksjon og tverrkunstnerisk kommunikasjon

og samarbeid. Jørgensenutvalget (UHR 2007) definerer kunstnerisk utviklingsarbeid slik: «Kunstnerisk utviklingsarbeid dekker kunstneriske prosesser som fører fram til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk produkt. I denne virksomheten kan det også inngå en eksplisitt refleksjon rundt utviklingen og presentasjonen av kunstproduktet.» Videre skriver utvalget:

Kunstutdanningsinstitusjonene med sine fagfolk har et ansvar for å drive fagfeltene framover, bidra til relevant faglig diskurs, og formidle denne virksomheten ikke bare til studenter, men til større fagmiljøer og allmennheten. Utvikling av kritisk refleksjon, formulert på måter som kan nå flere enn de interne faglige kretser og dermed utsette fagene for diskusjon, er en viktig utfordring for disse utdanningsmiljøene.

Denne forståelsen ligger til grunn for både det nasjonale Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, som ble etablert i 2003 som en parallell til vitenskapelige ph.d.-program, og for det nasjonale Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU), som har fordelt prosjektmidler siden 2010. Stipendiatprogrammet/PKU har helt siden 2003 to ganger i året organisert nasjonale møtesteder mellom de involverte fagmiljøene, med fokus på prosjekt, metode, nettverk med mer, samt utvikling av relevante publiseringssteder, som plattformen Research Catalogue (RC) som anvendes for eksempel i det fagfelleverderte tidsskriftet *VIS – Nordic Journal for Artistic Research*. De tre miljøene som samarbeider om det omsøkte felles ph.d.-programmet, har deltatt aktivt i det nasjonale fagmiljøet for kunstnerisk utviklingsarbeid hele veien. De har hatt stipendiater, veiledere, fagfeller og bedømmere i Stipendiatprogrammet, fått tildelt prosjektmidler fra PKU, sittet i styre og utvalg og på ulike måter bidratt til utviklingen både innholdsmessig og organisatorisk.

For alle involverte i Stipendiatprogrammet var den formelle doktorgraden etterspurt helt siden starten, men programmet kunne ikke bli en gradsgivende enhet. I 2018 åpnet Kunnskapsdepartementet (KD) for institusjonelle ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, beskrevet slik: «Kunstutøvelsen skal stå i sentrum for doktorgradsarbeidet. Samtidig skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer.» Som følge av dette har Kunsthøgskolen i Oslo, Norges musikkhøgskole, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og Universitetet i Bergen siden 2018 etablert egne ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, og Universitetet i Agder og Universitetet i Stavanger har etablert fellesprogram. Med midlertidig unntak fra mengdekravet etablerte også HINN i 2022 *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer* (FILMART), som en overgangsordning inntil det omsøkte fellesprogrammet blir etablert. Siste mulighet for opptak i det nasjonale Stipendiatprogrammet var i 2020, og programmet er nå under avvikling.

Komiteen er kjent med at PKU, den eneste nasjonale kilden til prosjektmidler til kunstnerisk utviklingsarbeid, nedlegges fra 2024, og midlene er omfordelt til de største institusjonene. Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid, som er et avgjørende element i denne søknaden, skal imidlertid videreføres, organisert i HK-dir med eget styre fra de

medvirkende kunstutdanningsinstitusjonene. Nedlegging av PKU vil dermed ikke påvirke behandlingen av denne søknaden.

Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst – på engelsk *PhD in artistic research within art practice and creation* – er foreslått som studietilbudets navn. Første del av navnet, «ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid», beskriver graden som programmet leder frem til, i tråd med KDs forutsetninger for graden i 2018. Den andre delen av navnet, «i utøvende og skapende kunst», er en overbygning som her omfatter scenografi, scenekunst, alle fagretninger i utvikling og produksjon av film og beslektede audiovisuelle kunstformer, visuell kunst inklusive bevegelige bilder, landskapsarkitektur og musikk. Se punkt 3.3.1 for videre diskusjon.

Ph.d.-programmet knyttes til Nasjonal forskerskole i kunstnerisk utviklingsarbeid (forskerskolen) organisert gjennom Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Dette skjer gjennom stipendiaters og faglig ansattes deltagelse og bidrag i seminarer og konferanser samt gjennom representasjon i forskerskolens styre. Gjennomført forskerskole gir 20 studiepoeng. Alle de eksisterende ph.d.-programmene i kunstnerisk utviklingsarbeid i Norge deltar i denne forskerskolen, og den er dermed et sentralt forum for drøfting av kunstnerisk utviklingsarbeid. De resterende 10 studiepoengene i opplæringsdelen er valgfrie. To kurs skal tilbys av konsortiet – se nærmere omtale under punktene 3.2.2 og 3.4.4.

Søknaden fra HiØ til NOKUT har dannet grunnlag for internsøknader ved HINN og UiT. Behandlingen av internsøknadene har foregått parallelt og har formell støtte ved alle de tre institusjonene. Under institusjonsbesøket på HiØ fikk komiteen bekreftet gjennom ulike samtaler med øverste ledelse ved de tre institusjonene at alle er sterkt involvert i tiltaket og ser det som viktig. Akademi for scenekunst er representert i ledelsen ved HiØ og virker svært godt integrert i institusjonen. HiØ (og HINN) har satsning på kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstnerisk ph.d. i sin utviklingsavtale med KD. Alle tre institusjoner ser styrking av kunstnerisk utviklingsarbeid som en selvsagt del av sine strategier.

Det er HiØs bidrag i fellesgraden som skal akkrediteres gjennom denne søknaden. Godkjenning av HiØ er imidlertid avhengig av at også de andre to fremstår som partnere som tilfredsstillende kravene, og av at det felles fagmiljøet fremstår som realistisk. Komiteen vil derfor videre i rapporten prioritere vurderinger av HiØs bidrag, men også omtale HINN og UiT der det er nødvendig.

3.1.1 Definisjon av fagområdet

Første del av navnet, «ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid», beskriver graden som programmet leder fram til, i tråd med KDs forutsetninger for graden i 2018. Den andre delen av navnet, «i utøvende og skapende kunst», beskriver det overbyggende fagområdet for ph.d.-programmet, som skal omfatte eksisterende kunstneriske fagfelt ved de tre institusjonene: scenografi, scenekunst, alle fagretninger i utvikling og produksjon av film og beslektede audiovisuelle kunstformer, visuell kunst inklusive bevegelige bilder, landskapsarkitektur og musikk.

Det tidligere omtalte Stipendiatprogrammet bygget sin plattform på at ulike kunstfelt fant et fellesskap i kritisk arbeid med metode og refleksjon, og dette utgangspunktet har preget den videre utvikling ved etablering av nye program. Samling av flere kunstfelt under en felles kunstnerisk paraply er et organisatorisk og faglig grep helt i tråd med ph.d.-program som allerede er etablert ved KHiO, UiB, NMH, NTNU og UiA/UiS. Disse er alle betegnet som *ph.d.-program (eller doktorgradsprogram) i kunstnerisk utviklingsarbeid*. Komiteen anbefaler at det omsøkte programmet får tilsvarende navn, uten tilføyelsen *i utøvende og skapende kunst*, og begrunner anbefalingen nærmere i 3.4.1. Komiteen vil samtidig oppfordre til at de tre samarbeidende institusjonene inkluderer alle sine kunstfaglige felt i den omsøkte graden.

3.2 Forutsetninger for akkreditering

3.2.1 Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler

studiekvalitetsforskriften § 3-1 (4)

En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter gitt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

studietilsynsforskriften § 2-1 (1)

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Vurdering

Det omsøkte ph.d.-programmet er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler (Universitets- og høyskoleloven), i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) og i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften). I tillegg til disse har HINN en forskrift om graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, UiT har forskrift om graden ph.d. og ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, og HiØ har forskrifter om graden ph.d. og ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, der sistnevnte omfatter den omsøkte fellesgraden.

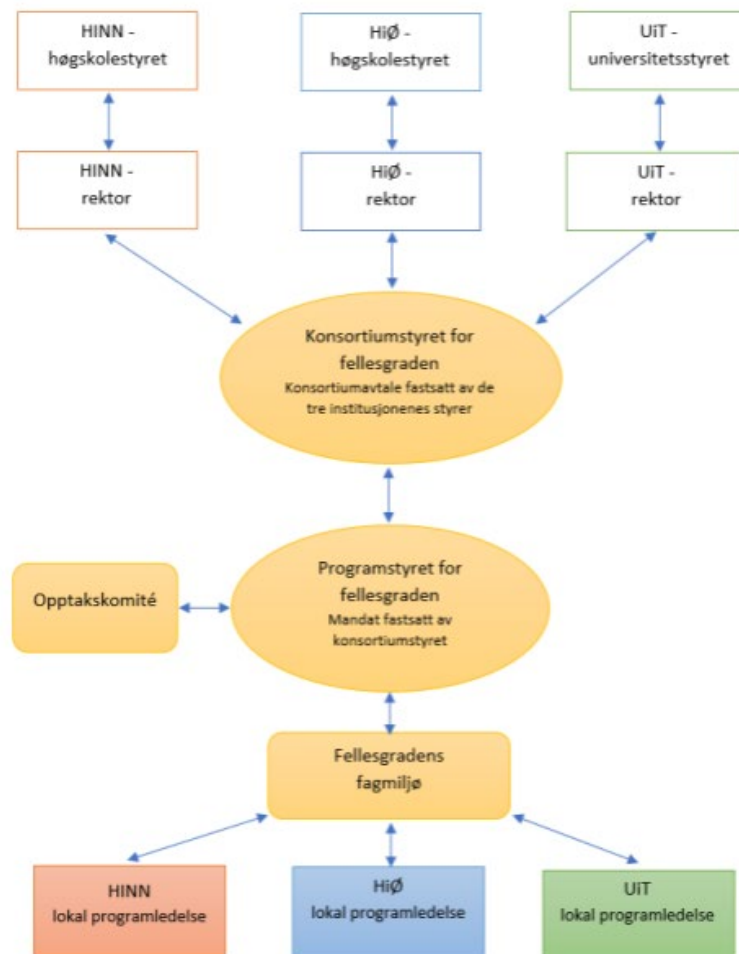
Komiteen ser at de tre søkerinstitusjonenes ph.d.-forskrifter per i dag er noe ulike i form. Mindre ulikheter i format og rekkefølge i forskriftene er ikke problematisk så lenge innholdet samsvarer. Komiteen ser det likevel som viktig at forskriftene snarest mulig samordnes med tanke på sentrale krav og prosedyrer, eksempelvis krav til doktorgradsarbeidet og prosess for bedømmelse, og at de tre institusjonene sikrer at forskriftene sammenfaller med felles studieplan. Det ble bekreftet under institusjonsbesøket at ledelsene ved de tre institusjonene er oppmerksomme på dette, og at samordningsarbeidet alt er i gang.

Ph.d.-programmet skal organiseres i et konsortium opprettet av de tre tilsluttede institusjonene og er forankret i en konsortiumavtale, hvor både det faglige og det

administrative samarbeidet mellom institusjonene er regulert. Konsortiet skal bestå av et konsortiumstyre og et programstyre. Konsortiumavtalen har vært på bred høring i de tre samarbeidsinstitusjonene, og avtalen vil slutføres og signeres når studietilbudet er akkreditert.

Konsortiumstyret (figur 1) er det øverste administrative og faglige organet i programmet. Det skal rapportere tilbake til fellesgradens institusjonelle ledelse, som er rektor og styret ved hver av de tre institusjonene. Konsortiumstyret skal ha fire medlemmer, med én faglig representant fra linjeledelsen ved hver institusjon knyttet til studieprogrammet, og én representant for ph.d.-kandidatene. De faglige representantene oppnevnes av sine respektive rektorer. Ledelsen av konsortiumstyret skal alternere mellom institusjonene med to år av gangen, og leder av konsortiumstyret skal velges blant de faglige representantene.

Komiteen ser positivt på at fellesgraden formelt er forankret i organisasjonsstrukturen hos alle tre institusjoner, og at organiseringen er lik på tvers av institusjonene. Høgskolen skriver at alle institusjonene i fellesskap skal ha ansvar for hele ph.d.-programmet og kvalitetssikringen av det. Etableringen av konsortiet skal sikre et likeverdig ansvarsforhold for graden mellom samarbeidsinstitusjonene, og sikre at kandidatene har samme rettigheter og plikter i programmet. Dette punktet anses som viktig for at ph.d.-kandidatene skal erfare at de er i et felles program.

Figur 1 Organisasjonskart for det omsøkte ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

I tillegg til konsortiumstyret skal det etableres et programstyre som løpende ivaretar den faglige studieprogramledelsen, utvikling og kvalitetssikring av studieprogrammet, og som sikrer studentenes totale læringsmiljø. Programstyrets ansvar og oppgaver er knyttet til kvalitetssikring av studieprogrammet som helhet, og særlig studentenes oppstart, gjennomføring og slutføring. Programstyret skal ha totalt fire medlemmer, med én faglig ansatt i fagmiljøet fra hver institusjon, og én representant for ph.d.-kandidatene. Ledelsen av programstyret skal alternere mellom institusjonene med to år av gangen, og leder av programstyret skal velges blant de faglige representantene. Det skal utarbeides et mandat for programstyret, som fastsettes av konsortiumstyret.

De tre søkerinstitusjonene har alle godkjente kvalitetssystem. HINNs kvalitetssystem ble godkjent av NOKUT i periodisk tilsyn i 2019. Rutiner for kvalitetssikring av ph.d.-studier er innarbeidet i kvalitetssystemet. HiØs kvalitetssystem ble godkjent av NOKUT i 2021. Høgskolen fikk sin første ph.d.-utdanning akkreditert av NOKUT i 2022, og rutiner for denne

er innarbeidet i kvalitetssystemet. UiTs kvalitetssystem ble godkjent av NOKUT gjennom periodisk tilsyn i 2023.

Videre vil de tre institusjonene samarbeide om en felles ph.d.-håndbok for fellesgraden. Høgskolen skriver i sin søknad at ph.d.-håndboken vil ta utgangspunkt i allerede eksisterende ph.d.-håndbok for HINNs grad i kunstnerisk utviklingsarbeid, og at den vil justeres for nødvendige endringer som følger av at den nye graden er et samarbeid mellom tre institusjoner. Komiteen ser dette som svært positivt. Praksis vil vise om endringer er nødvendige over tid.

Høgskolen har lagt ved en mal for Diploma Supplement (DS), som følger standard oppsett gitt i Felles Studentsystem (FS). Komiteen anser dette som tilfredsstillende for å møte kravene til vitnemål og Diploma Supplement, men anbefaler, som begrunnet i 3.1.1 og 3.4.1, at gradens navn forenkles til *ph.d.-grad i kunstnerisk utviklingsarbeid*, og at prosjektets tilhørighet i kunstnerisk fagfelt tydeliggjøres i Diploma Supplement.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- samordne de tre forskriftene for kunstnerisk ph.d.-program og sikre at de samsvarer med studieplan, før oppstart

3.2.2 Informasjon om studietilbudet

studietilsynsforskriften § 2-1 (2)

Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Vurdering

Doktorgradsutdanningen er normert til tre års fulltidsstudier og inneholder en opplæringsdel på 30 studiepoeng. Doktorgradsutdanningen består av et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid som gjennomføres under veiledning, og som har et omfang på 150 studiepoeng. Kunstøvelsen skal være i sentrum av arbeidet, som skal holde internasjonal standard og nivå. Videre skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten til det kunstneriske utviklingsarbeidet.

Opplæringsdelen består av en obligatorisk del på 20 studiepoeng og en valgfri del på 10 studiepoeng. Emnet Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 studiepoeng) er obligatorisk og inkluderer erfaring med formidling av prosess og resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid. Emnet organiseres i regi av Nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid, der kandidatene skal inngå i et nasjonalt miljø.

Den valgfrie delen (10 studiepoeng) gir mulighet til spesifikk fordypning innen doktorgradsprosjektets spesielle fagfelt. I valgfri del kan det inngå ph.d.-emner som tilbys av de tre institusjonene, mer spesifikt Kunstnerisk utviklingsarbeid – felles laboratoriearbeid (5 studiepoeng) tilbudt av HiØ og Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer (5 studiepoeng) tilbudt av HINN. Komiteen merker seg at UiT ikke tilbyr et valgfritt emne inn i fellesgraden. Komiteen stiller spørsmål om alle de tre fagmiljøene i programmet bør bidra med et kurstilbud. Se også komiteens vurderinger under punkt 3.4.4.

Det er ikke lagt opp til at hver kandidat skal oppholde seg ved alle tre samarbeidsinstitusjonene, annet enn ved eventuell kursvirksomhet. Den enkelte ph.d.-kandidat vil i utgangspunktet ha behov for tilgang til høyt spesialisert infrastruktur som bare er tilgjengelig hos egen institusjon. Det er likevel en intensjon blant de tre institusjonene at flere doktorgradsprosjekter kan utløse tettere samarbeid og utveksling på tvers i konsortiet. Komiteen oppfordrer konsortiet til å lage felles møteplasser utenom forskerskolen for både ph.d.-kandidater og ansatte tilknyttet fellesgraden. Studieplanen presiserer at selv om ph.d.-kandidatens kunstneriske doktorgradsprosjekt har tilknytning til én av samarbeidsinstitusjonene, vil kandidaten samtidig inngå i diskusjoner på tvers av fellesgradens utvidede nettverk og fagmiljø både nasjonalt og internasjonalt. Mer generelt vil komiteen påpeke at studieplanen fremstår som noe upresis på enkelte punkter, for eksempel listing av fagfelt og grunnlag for bedømmelse. For de to valgfrie emnene bør eventuelle krav til forkunnskaper beskrives. Det må sikres samsvar mellom studieplan og institusjonenes ph.d.-forskrifter. Komiteen anbefaler en ny gjennomgang av utkast til studieplan med tanke på språklig spissing og presisjon, slik at den blir et tydelig dokument for brukerne. Ph.d.-håndbok med mer utfyllende og praktisk informasjon skal bygge på HINNs nåværende håndbok, og vil være et godt supplement til studieplanen.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- i samråd med partene i fellesgraden gjennomgå utkast til studieplan med tanke på språklig presisjon og tydeliggjøring for stipendiater og ansatte
- sikre faglig fellesmiljø i programmet, med systematiske og forutsigbare møtesteder for både veiledere og stipendiater

3.3 Krav til doktorgradsområdet

3.3.1 Kunstnerisk helhet i studietilbudet

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (2)

Området for doktorgradsstudiet skal utgjøre en kunstnerisk helhet, og det skal være sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.

Vurdering

Den kunstneriske helheten begrunnes ved kunstfeltenes kjerne som kunstneriske fag, og ved felles tilnærming til forskning gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid. Denne formen for organisering av kunstnerisk ph.d., med ulike kunstfelt under en overbygning, viderefører plattformen for Stipendiatprogrammet og tilsvarer det som i de senere år er etablert f.eks. på KHiO, UiB og NTNU. Dette ble understreket i løpet av institusjonsbesøket. Det ble presisert at struktur for tverrkunstneriske møter gir muligheten til å skape ting i skjæringen mellom det de forskjellige institusjonene tilbyr, helt i tråd med hvordan samtidskunst beveger seg på tvers av etablerte felt. Institusjonene har arbeidet strategisk, og de har forankret utviklingen av fellesgraden og det kunstneriske samarbeidet hos prorektorene ved de tre institusjonene.

Komiteen opplever de tre institusjonene som omforente i sin omtale av Stipendiatprogrammets innvirkning og det store potensialet for tverrfaglig samarbeid og utvikling. Institusjonene presiserte under institusjonsbesøket at fellesgraden har som mål å videreføre plattformen fra PKU og skape nye felt på tvers av fagfeltene. Det ble påpekt at de forskjellige fagmiljøene som inngår i fellesgraden, er små isolert sett, men med tydelige overlappingsfelt mellom de tre institusjonene. Både HINN og UiT tilbyr utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor film. Landskapsarkitektur ved UiT overlapper med scenografipraksis, som er bredt definert ved HiØ. Filmmusikk og lyd har overlapp med UMAK. Videre ble det presisert under institusjonsbesøket at den kunstneriske helheten i programmet styrkes av at stipendiater går i den nasjonale forskerskolen, som er 20 studiepoeng.

Komiteen anser at fellesgraden tilsvarer andre etablerte ph.d.-program innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Prinsippet om en fellesgrad innenfor dette fagområdet er uproblematisk og ukontroversiell. Det som skiller denne fellesgraden fra de allerede etablerte programmene, er den store geografiske avstanden mellom institusjonene. Hver av institusjonene dokumenterer i søknaden at de har faglige styrker på hver sine geografiske steder, men komiteen hadde gjerne sett konkret utdypet hvordan fellesskapet skal utvikles på tvers av studiestedene.

Både i søknaden og under institusjonsbesøket blir det beskrevet et stort antall sannsynlige møteflater mellom de ulike fagfeltene i fellesprogrammet, på tvers av institusjonene. Det vil være opp til fellesgradens partnere å skape en reell helhet og å stimulere til synergier. Partnerne må bringe fagmiljøene sammen for å realisere dette potensialet, på tvers av geografisk avstand, ut over programmets styringsorganer og uavhengig av forskerskolens møtesteder. Se også komiteens vurderinger under punktene 3.3.2, 3.4.6, 3.5.2 og 3.5.3.

Et nødvendig ledd for å sikre helhet og sammenheng i programmet er at regelverksforståelse og -praksis er konsekvent i alle tre fagmiljøer. Dette fordrer at regelverket er gjennomarbeidet, f.eks. at ph.d.-forskriftene til alle tre institusjonene er samkjørt, at rettigheter og plikter er nedfelt, og at konsortiumstyret og programstyret får allokert tid og ressurser til å utføre sine oppgaver.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høyskolen bør

- sikre faglig fellesmiljø i programmet med systematiske og forutsigbare møtesteder
- sikre gjennom forskrift og studieplan at formelle krav og prosedyrer er sammenfallende ved de tre institusjonene

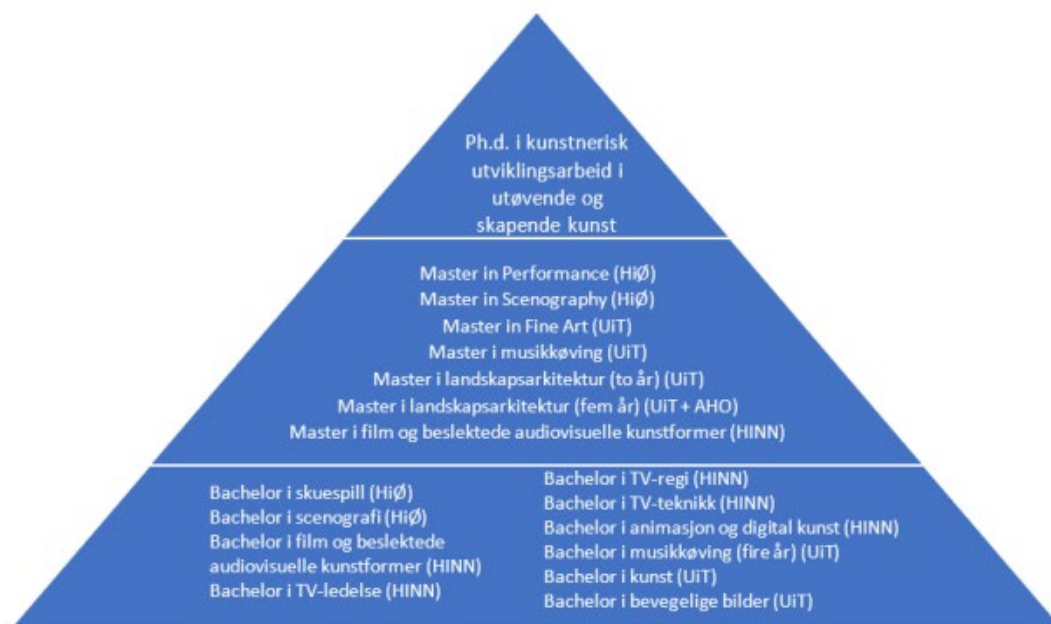
3.3.2 Kvalitet og omfang i utdanning og forskning

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (1)

Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgradsstudiet som har en høy kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig eller kunstnerisk nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.

Vurdering

I søknaden beskrives de sju masterprogrammene og ti bachelorprogrammene ved HiØ, HINN og UiT som knyttes til fagområdet for ph.d.-graden og regnes som interne rekrutteringskanaler:

Figur 2 Bachelor- og masterprogram som antas å være rekrutteringskanaler for det omsøkte ph.d.-programmet

De tre samarbeidsinstitusjonene har faglig ansatte med bakgrunn, kompetanse og kunstnerisk praksis i alle kunstfelt som inngår i fagområdet for det omsøkte ph.d.-programmet. Kunstnerisk utviklingsarbeid utføres kontinuerlig innenfor programmets fagfelt ved de aktuelle enhetene ved de tre institusjonene. Dette er grundig redegjort for i søknaden og vedlegg og omtales nærmere i punkt 3.5.1. Komiteen anser at det høye antallet bachelor- og masterprogrammer som danner søkergrunnlag for opptak, garanterer for at fellesgraden er solid forankret i det kunstnerisk-akademiske landskapet, og at det vil være en attraktiv utdanning for lavere gradsstudenter. Dette inntrykket ble forsterket under institusjonsbesøket, der spesielt mastergradsstudentene var motiverte til å søke opptak til programmet, hadde gjort sine forberedelser og ventet i hovedsak på at programmet skulle bli akkreditert og stillinger lyst ut. Bachelorstudentene påpekte at de følte en viss trygghet ved HiØs grundige arbeid og beslutning om å søke NOKUT om akkreditering av ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid, da det innebærer en form for validering av deres studievei. I tillegg poengterte både bachelor- og masterstudenter styrken – både for HiØ som institusjon i form av akademisk ry og for dem selv som studenter – ved at de, hvis de kvalifiserte til opptak, ville ha muligheten til å gå gjennom alle studieløp ved HiØ.

De tre institusjonene har alle erfaring med å integrere stipendiater fra det tidligere Stipendiatprogrammet, nå ph.d.-kandidater. Hver kandidat i det planlagte ph.d.-programmet skal være del av en forskergruppe eller samarbeidskonstellasjon innen kunstnerisk utviklingsarbeid, og alle vil være nært knyttet til det lokale fagmiljøet. Institusjonsbesøket bekreftet at det er relevant kobling mellom de ulike utdanningsnivåene

ved HiØ, ved at stipendiater medvirker i prosjekt og samlinger på lavere nivå. Dette er også tilfellet ved HINN og UiT. Under institusjonsbesøket ble også nevnt at det skal legges til rette for at kandidater kan undervise på tvers av fellesprogrammet, i forbindelse med 4-årige stillinger med undervisningsplikt.

Komiteen anser at det vil være et godt rekrutteringsgrunnlag blant studenter ved høgskolen og ved HINN og UiT, og videre at institusjonene har tilstrekkelig bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet. Den nye ressursen – og utfordringen – vil være tilknytning til et *felles* fagmiljø, hvor kandidater, veiledere og andre ansatte treffes jevnlig og kan bruke hverandre slik at det samlede omfanget av forskning på doktorgradsområdet er tilgjengeliggjort på tvers av institusjonene. Dette er intensjonen i søknaden, men det er ikke forpliktende konkretisert hvordan det skal organiseres. Samlinger i forbindelse med møter i forskerskolen, digitale møter, midtveisevalueringer med mer som samlingspunkt er nevnt som muligheter. Komiteen mener at dette må planlegges som faste og forutsigbare innslag om det skal fylle intensjonen. Se også komiteens vurderinger under punkt 3.4.6.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Partnerne i fellesgraden bør

- sikre faglig fellesmiljø i programmet med systematiske og forutsigbare møtesteder

3.4 Krav til studietilbudet

3.4.1 Læringsutbytte og studietilbudets navn

studietilsynsforskriften § 2-2 (1)

Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Som diskutert under punkt 3.1.1 beskriver første del av navnet, «ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid», graden som programmet leder frem til, mens andre delen av navnet, «i utøvende og skapende kunst», beskriver det overbyggende fagområdet for ph.d.-programmet, som skal inkludere eksisterende kunstneriske fagfelt ved de tre institusjonene: scenografi, scenekunst, alle fagretninger i utvikling og produksjon av film og beslektede audiovisuelle kunstformer, visuell kunst inklusive bevegelige bilder, landskapsarkitektur og musikk. Fagmiljøenes innretning og ressurser vil utelukke opptak av ph.d.-prosjekt som faller utenfor de nevnte feltene, og komiteen ser det som nødvendig at de aktuelle fagfeltene tydeliggjøres i studieplanen og eventuelt i forskrifter, ved utlysning og i annen informasjon. Komiteen mener at navnet *ph.d.-program i kunstnerisk*

utviklingsarbeid kan og bør omfatte alle kunstneriske fagmiljøer ved de tre institusjonene. Det tidligere omtalte Stipendiatprogrammet bygget sin plattform på at ulike kunstfelt fant et fellesskap i kritisk arbeid med metode og refleksjon, og dette utgangspunktet har preget den videre utvikling ved etableringer av nye program. Samling av flere kunstfelt under en felles kunstnerisk paraply er et organisatorisk og faglig grep helt i tråd med ph.d.-program som allerede er etablert ved KHiO, UiB, NMH, NTNU og UiA/UiS. Disse er alle betegnet som *ph.d.-program (eller doktorgradsprogram) i kunstnerisk utviklingsarbeid*.

Ifølge søknaden fra HiØ er tillegget «utøvende og skapende kunst» i programmets navn ment å inkludere ulike kunstneriske praksiser. Samtidig beskrives skillet mellom «utøvende» og «skapende» som langt på vei utdatert. Komiteen deler denne vurderingen, og mener at tillegget «i utøvende og skapende kunst» i programmets navn er unødvendig, ettersom det kan videreføre en egentlig utdatert forståelse av kunstnerisk virksomhet. Dette gjelder også for det engelske navnet.

Læringsutbyttene for studietilbudet er beskrevet i samsvar med nivå 8 (tredje syklus) i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det gjelder både for de overordnede læringsutbyttene for ph.d.-programmet i sin helhet, for læringsutbyttene for det kunstneriske doktorgradsarbeidet og for det obligatoriske kurset via forskerskolen samt de to valgfrie ph.d.-emnene. Når det gjelder ordlyden i formuleringene på de overordnede læringsutbyttene for ph.d.-programmet, ligger denne tett opp til ordlyden i kvalifikasjonsrammeverket. Høgskolen har presentert læringsutbyttebeskrivelsene på overordnet og underordnet nivå i søknaden i form av en enhetlig tabell. Beskrivelsene er dog forholdsvis generelle på programnivå og for det kunstneriske doktorgradsarbeidet, noe som ivaretar det tverrkunstneriske perspektivet i fellesgraden og bredden i mulige kunstuttrykk. Når det gjelder ordlyden i formuleringene på de obligatoriske og valgfrie emnene, er disse mer spesifikke. Beskrivelsene følger den språklige formen i de overordnede læringsutbyttene for ph.d.-programmet, samtidig som de gjenspeiler emnenes hensikt og tematiske avgrensning.

Både i søknaden og under institusjonsbesøket ble fellesgradens potensial for *tverrfaglig* prosjektutvikling og nettverk understreket av alle tre institusjoner og alle ledelsesnivåer. Søkerne viser til eksempler på opplagte møteflater mellom scenografi, musikk, landskapsarkitektur og film. Komiteen oppfatter den sentrale intensjonen her som at programmet skal kunne utløse synergier hvor de enkelte fagfelts tradisjonelle avgrensninger utvides og berikes gjennom møte med andre felt og ressurser innen programmet. Dette tverrkunstneriske potensialet kan gjerne bearbeides videre til mer tydelige formuleringer i læringsutbyttebeskrivelser og andre dokument.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- videreutvikle felles forståelse av programmets potensial for tverrkunstnerisk prosjektarbeid og bearbeide formuleringer omkring dette
- forkorte studietilbudets navn til *ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid* på norsk og tilsvarende på engelsk
- tydeliggjøre alle aktuelle fagfelt som tilbys i fellesgraden, i studieplanen og eventuelt i forskrifter, ved utlysning og i annen informasjon

3.4.2 Studietilbudets faglige oppdatering og relevans

studietilsynsforskriften § 2-2 (2)

Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Vurdering

Sikring av et oppdatert fagmiljø foregår planmessig på alle tre institusjoner gjennom personalrekruttering, kompetanseutvikling, kunstnerisk utviklingsarbeid og ulike former for eksterne samarbeid. Fagmiljøene samarbeider aktivt utadrettet på sine felt med profesjonelle aktører, nasjonale og internasjonale nettverk og forskerfellesskap. Søknaden med vedlegg viser at alle de tre fagmiljøene utvikler og realiserer faglige prosjekter med nasjonale og internasjonale partnere gjennom ekstern finansiering. Søknaden bekrefter Forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid som en av de viktigste nasjonale arenaer for kritiske samtaler om og deling av kunstnerisk utviklingsarbeid. Alle de tre fagmiljøene deltar også i internasjonale nettverk for *artistic research* og er på den måten kontinuerlig involvert i og oppdatert på nasjonale og internasjonale diskurser omkring dette.

Akademi for scenekunst ved HiØ viser til et eksepsjonelt faglig internasjonalt nettverk på høyt nivå, i faglige samarbeidsprosjekter både på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, og institusjonsledelsen peker på at akademiet er forbilledlig ved HiØ når det gjelder å oppnå ekstern finansiering.

Av de fem som har gjennomført sitt doktorgradsløp ved HiØ, er fire i dag ansatt ved høyere nasjonale utdanningsinstitusjoner. Ved UiT har åtte stipendiater fullført, mens det ved HINN er seks stipendiater som så langt har disputert. HK-dir/PKU gjennomførte i 2021 en undersøkelse rettet mot kandidater som hadde fullført Stipendiatprogrammet. undersøkelsen viser at kandidatene finner relevant arbeid etter fullført program. Nærmere halvparten av kandidatene jobber innen universitets- og høgskolesektoren, mens en tredjedel jobber med utøvende kunst.

I søknaden står det at «det profesjonelle utvidete kunstfeltet i dag preges av en tverrfaglig realisering av prosjekter som er forankret i et kritisk, samfunnsrelevant og etisk perspektiv, og av endring og utvikling når det gjelder form, uttrykk, produksjon og distribusjon». Hva

som er samfunnsrelevant, viser seg gjerne i etterkant, men det fremgår klart at det planlagte programmet, liksom de grunnutdanningene det bygger på, står i direkte forhold til det profesjonelle kultur- og næringslivet. Kunstneriske utfordringer i nye kontekster, nye samarbeidsformer og nye plattformer kan gjøre kompetansen fra ph.d.-programmet særlig relevant. Universiteter og høyskoler, offentlig forvaltning og kulturinstitusjoner, i tillegg til det profesjonelle kunstfeltet, oppgis som naturlige avtakere av kandidater som har fullført.

Aktuelle oppdragsgivere for HiØs kandidater (ulike teaterorganisasjoner og museum) bekreftet under institusjonsbesøket at ph.d.-nivået gjennom kandidater fra det tidligere Stipendiatprogrammet er godt kjent blant dem, og at denne kompetansen anses som ønsket, viktig og verdifull. Særlig fremhevet de refleksjonsnivå og evne til å jobbe tverrfaglig med analyse, kontekst og strategi.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.4.3 Studietilbudets arbeidsomfang

studietilsynsforskriften § 2-2 (3)

Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500-1800 timer per år for heltidsstudier.

Vurdering

Det omsøkte ph.d.-programmet følger retningslinjer og forskrifter fra lov om universiteter og høyskoler, som sier at et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng. Emnene i opplæringsdelen (30 studiepoeng) utgjør rundt 825 timer. I programmet disponeres de resterende timene for et studium på tre års varighet på full tid, inntil 1500–800 timer per år, til veiledet kunstnerisk utviklingsarbeid. Høgskolene beregner at total arbeidsbelastning per semester i gjennomsnitt vil utgjøre ca. 800 timer. Fellesgraden vil være strukturert slik at mengden med organisert og undervist programinnhold er mer arbeidskrevende i de første semestrene av den treårige studieperioden. Dette vil gradvis erstattes av mer individuelle og egenorganiserte aktiviteter, ettersom arbeidet med kandidatens kunstneriske doktorgradsprosjekt intensiveres mot slutten av studieløpet.

Høgskolen reflekterer i søknaden over at arbeidsomfanget i det kunstneriske doktorgradsarbeidet (150 studiepoeng) fort kan bli for omfattende og dermed ikke være gjennomførbart i løpet av normert tid. Det er viktig at veileder følger med på at prosjektet dimensjoneres i forhold til normert tid, slik at kandidaten ikke ender opp med et doktorgradsarbeid som er mindre eller større enn forventet. Komiteen anser det som positivt at institusjonene i fellesgraden legger opp til at hver kandidat har en skreddersydd plan som hen må ta selvstendig ansvar for, samtidig som at samlet faglig programledelse har tydelige forventninger til løpende dialog mellom veileder og kandidat. Institusjonene

har også lagt dette som tema i veilederopplæring, i årlig rapportering og i midtveiseevaluering.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.4.4 Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur

studietilsynsforskriften § 2-2 (4)

Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Vurdering

Studietilbudet består av et selvstendig kunstnerisk utviklingsarbeid av 150 studiepoengs omfang og en opplæringsdel av 30 studiepoengs omfang. Opplæringsdelen har ett obligatorisk emne, den nasjonale forskerskolen (20 studiepoeng). Videre tilbys to valgfrie emner på 5 studiepoeng hver. Disse resterende 10 studiepoengene kan også fylles med andre selvvalgte emner relatert til prosjektet, så lenge emnene er godkjent av institusjonen. Individuell plan for opplæringsdelen utarbeides i samråd med hovedveileder innen tre måneder etter oppstart ved programmet. De tre emnene i opplæringsdelen tilbyr på ulike måter perspektiv inn på kunstnerisk utviklingsarbeid, som metode og spesifiserte aspekter av dette, mens kvalifisering i selve fagfeltet skjer i det individuelle prosjektet og ulike aktiviteter, nettverk o.l. Oppbyggingen av studietilbudet er i tråd med de allerede eksisterende ph.d.-programmene i kunstnerisk utviklingsarbeid i Norge.

Emnet *Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid* (20 studiepoeng) gir, som navnet sier, innføring i metode, teori og etikk knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid, og erfaring med formidling av resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid. Emnet skal være til støtte for det kunstneriske doktorgradsprosjektet og bidra til faglig dybde og bredde. Undervisningen er organisert gjennom Nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid, hvor alle de kunstneriske ph.d.-programmene i Norge deltar. Komiteen anser deltakelsen her som en forutsetning for å sikre kritisk diskusjon om metoder, relevans og nivå.

De to valgfrie emnene tilbys fra henholdsvis HINN og HiØ: *Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer* (5 studiepoeng) gir en innføring i kunstnerisk utviklingsarbeid relatert til arbeid med film og beslektede audiovisuelle kunstformer, med vekt på teorier, metoder og praksiser som kjennetegner kunstnerisk utviklingsarbeid i dette spesifikke fagfeltet. Emnet har allerede vært gjennomført for første gang ved HINN, og det har trukket til seg kandidater også utenfor film.

Emnet *Kunstnerisk utviklingsarbeid – felles laboratoriearbeid* (5 studiepoeng) skal gi en innføring i kunstnerisk utviklingsarbeid spesifikt relatert til de ulike kunstformene i studietilbudet, med vekt på teorier, metoder og praksiser som kjennetegner kunstnerisk utviklingsarbeid i det spesifikke fagfeltet. Dette emnet er under planlegging. Komiteen leser kursbeskrivelsen så langt som noe vag, men forventer at første gangs gjennomføring vil medføre en avklaring. Akademi for scenekunst fremholder at det har mye erfaring med denne arbeidsformen innenfor studietilbudet akademiet allerede tilbyr, men et emne som skal romme ph.d.-kandidater fra andre felt, kan gi nye utfordringer.

Komiteen stiller spørsmål ved om hvert av de tre fagmiljøene bør ha et kurstilbud for fellesskapet, stabilt over flere år, for å bearbeide og synliggjøre sin faglige identitet og sine ressurser. Dette ble diskutert under institusjonsbesøket. Foreløpig er det ikke planlagt noe tilbud fra UiT. Et alternativ som ble nevnt, er fagspesifikke kurstilbud (f.eks. billedkunst og musikk) på nasjonalt nivå. Se også punkt 3.2.2 for videre diskusjon av denne problemstillingen.

HiØ beskriver i søknaden at studentene har tilgang til spesialiserte fasiliteter og utstyr med tilhørende teknisk og administrativ støtte, som blant annet Black Box (279 kvm) med automatisert loft og 20 trekk, flere studioer til fleksibel kunstnerisk bruk, prosjektrum for teaterproduksjon, multimediarom for redigering av lyd og bilde, innspillingsstudio og verksteder. Dette kommer i tillegg til forelesningsaler, lesesaler, seminarrom, auditorier og klasserom. Studentene vil også ha tilgang på nødvendig teknisk utstyr og en profesjonell teknisk stab. Videre har akademiet nødvendig IT-utstyr som f.eks. *virtual reality*-utstyr og programvare som verktøy til utvikling av scenografiske prosjekter. Egne ressurser suppleres med eksterne arenaer når det er behov, noe som er gjort mulig gjennom gode relasjoner til andre aktører i feltet både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

HINN og UiT har også god og solid infrastruktur tilpasset studieprogrammets egenart. Ved HINN har studentene tilgang til verksteder, visningsrom, studioer, klipperom, lyddesignrom og en rekke andre tilhørende tekniske tjenester ved studiestedene i Lillehammer, Hamar og Oslo. I tillegg har HINN oppdatert teknisk utstyr innen foto, lyd, TV-produksjon og XR. Ved UiT har studentene tilgang til øverom, verksteder, konsertsaler og visningsrom, videoredigeringsrom og lydstudioer og en rekke andre tilhørende tekniske tjenester. UiTs infrastruktur er fordelt på tre geografiske lokasjoner. Musikkonservatoriet og Kunstakademiet holder til i Tromsø, mens den tidligere Nordland kunst- og filmskole har tilhold i Kabelvåg i Lofoten. Enheten i Kabelvåg har oppdatert fullskala teknisk infrastruktur og dedikert teknisk personell for optimal drift av sitt bachelorprogram i bevegelige bilder.

Kandidater i fellesprogrammet er først og fremst lokalisert på egen institusjon, men kan etter særskilte avtaler kunne ha tilgang på ressurser ved de to andre institusjonene. Fagmiljøene ved alle samarbeidsinstitusjonene har gode infrastrukturer når det gjelder faglige arbeidsplasser, verksteder, visningsrom med mer, samt tilgang til bibliotek og digital infrastruktur.

Gjennom forskerskolen har alle de tre institusjonene tilgang til Research Catalogue (RC), en internasjonal nettbasert publikasjonsplattform for dokumentasjon og deling av kunstnerisk utviklingsarbeid, drevet av Society for Artistic Research (SAR). RC har utviklet formater særlig tilpasset kunstneriske uttrykk, noe som Cristin og tradisjonelle vitenarkiv ikke er laget for. RC er plattform for flere internasjonale tidsskrift for kunstnerisk utviklingsarbeid, som Journal for Artistic Research (JAR), VIS Nordisk tidsskrift for kunstnerisk forskning og RUUKKUU – Studies in Artistic Research. RC er i stor grad brukerstyrt og videreutvikles ut fra deltakernes behov. Plattformen brukes både av forskerskolen, individuelle ph.d.-prosjekter og andre prosjekter innen kunstnerisk utviklingsarbeid. RC vil være den primære plattformen for dokumentasjon, deling og arkivering av ph.d.-prosjekt innen fellesprogrammet, slik praksis er ved de allerede eksisterende programmene i Norge. Fagmiljøene ved de tre institusjonene er dermed involvert i internasjonale pågående diskusjoner omkring relevante former for publisering og dokumentasjon av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- vurdere om alle tre institusjonene skal utvikle kurstilbud i opplæringsdelen ut fra egne fagfelt

3.4.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

studietilsynsforskriften § 2-2 (5)

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Vurdering

I søknaden redegjøres det i oversiktlig tabellform for de ulike undervisnings-, lærings- og vurderingsformene for både emnene og det kunstneriske doktorgradsarbeidet. Emnene i opplæringsdelen legger samlet opp til dialogbaserte og studentaktive læringsformer, formidling og refleksjon knyttet til de enkeltes prosjekt. Mer spesifikt legges det opp til seminarer, kurs og konferanser, forelesninger, workshops, praktisk laboratoriearbeid og gruppeprosjekter. Presentasjoner som læringsform gjennomsyrrer undervisningen, og ph.d.-kandidatene får mulighet til å presentere ved egen institusjon, innenfor fellesgraden, i forskerskolen, i øvrige emner i opplæringsdelen og i anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler og fora relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid. Fellesgraden legger opp til bred deltakelse på konferanser, i seminarer og i workshops, både i forbindelse med emnene og i selvstendig kunstnerisk arbeid.

Vurderingsformene er tilpasset læringsutbyttet i de forskjellige emnene. Høgskolen viser til at gjennomførte arbeidskrav i emner og individuelle prosessvurderinger vil ivareta særegenhetene ved de enkelte prosjektene samt gi en solid vurdering av den akademiske innsatsen. Videre peker høgskolen på at årsrapporteringer, midtveisevalueringer og søknad om bedømmelse er viktige milepæler underveis i doktorgradsløpet og skal gi overgripende vurdering av fremgang og modenhet i doktorgradsprosjektet.

Hver ph.d.-student vil få oppnevnt to veiledere, der hovedveileder normalt vil være ansatt ved samme institusjon som studenten. Dette medfører en umiddelbar nærhet til veileder, noe som er nødvendig for gjennomføringen av et godt prosjekt og sikrer institusjonell forankring. Fellesprogrammet vil benytte veiledere på tvers av de samarbeidende institusjonene der det er hensiktsmessig. Komiteen anser dette som en styrke, både for kandidatens mulighet til å få relevant veiledning og for fellesgradens samlede fagmiljø. Det er stor geografisk spredning mellom de tre institusjonene og begrenset med møteplasser for fagmiljøet. En bevisst holdning til å bruke fagmiljøet ved de samarbeidende institusjonene som medveiledere har dermed merverdi. Komiteen vil sterkt oppmuntre til at alle de tre institusjonene legger vekt på veilederrollen, og at det utarbeides felles veilederopplæring i programmet.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- utvikle systematisk veilederopplæring for det felles fagmiljøet

3.4.6 Kobling til kunstnerisk utviklingsarbeid

studietilsynsforskriften § 2-2 (6)

Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Vurdering

Ifølge søknaden skal ph.d.-kandidatene delta i fagmiljøet ved egen institusjon og i fellesprogrammet, i den nasjonale forskerskolen og i andre nasjonale og internasjonale nettverk. Hver kandidat i det planlagte ph.d.-programmet vil være en del av en forskergruppe eller samarbeidskonstellasjon innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette vil sikre inngående kunnskap om de ulike kunstfeltene og sammenhenger mellom dem, og kandidatene vil være del av faglige læringsmiljøer av høy kvalitet. Det forutsettes at kandidatene presenterer eget arbeid i relevante nasjonale og internasjonale fora og dermed knyttes til større nettverk for kunstnerisk utviklingsarbeid, ikke bare ved egen institusjon. I det obligatoriske emnet Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 studiepoeng), som arrangeres av den nasjonale forskerskolen, møtes ph.d.-kandidater fra ulike kunstutdanningsmiljø i hele landet og deler prosjekt og erfaringer. Dette blir

dermed en viktig arena for forståelse av metoder og premisser for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Akademi for scenekunst har allerede en praksis med flere kontinuerlige møtepunkter for ph.d.-kandidatene: 1) interne stipendiatfora ved akademiet med inviterte internasjonale gjester (to ganger i året), 2) deltakelse i interne tverrfaglige ph.d.-fora ved HiØ (månedlig) og 3) deltakelse i den nasjonale forskerskolen. Under institusjonsbesøket fikk komiteen bekreftet at tidligere stipendiater ved Akademi for scenekunst har vært godt integrert og tett knyttet til et aktivt fagmiljø, både når det gjelder forskning og undervisning. Studenter og ansatte opplever at forskningen har en nødvendig kobling til undervisningen. Dette gjelder også for HINN og UiT. Alle tre institusjonene i fellesprogrammet har gjennom årene oppnådd prosjekttildelinger fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, i nasjonal konkurranse.

HINN har i sin søknad om *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer* vist til flere prosesser for faglig samarbeid mellom Den norske filmskolen (DNF) og Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi. Fagmiljøet ved disse enhetene har sterke bånd til profesjonelle aktører nasjonalt innen film, spill og TV. I søknaden presiseres det at i AMEK er fagmiljøet allerede organisert i forskergrupper, blant annet relatert til arbeid med lyd og musikk i audiovisuelle kunstformer, kunstnerisk utviklingsarbeid og XR (*extended reality*). Fagmiljøet ved DNF er i ferd med å innlemmes i forskergrupper, delvis nye grupper som er etablert ved DNF, og for noens del på tvers av fakultetene. Det er også interesse for å utvikle forskningssamarbeid med de to andre institusjonene i fellesprogrammet.

Norges arktiske universitetsmuseum og Akademi for kunstfag (UMAK) ved UiT skal gjennom utdanning, vitenskapelig samlingsarbeid, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid utvikle og dele kunnskap om kunst, kultur og natur, som element i utvikling av velferd og livskvalitet og kunst, kultur og natur i seg selv. Gjennom forskningsgruppen MAGIC - Multimodality, Art, and Gender in Interdisciplinary Communication legger UMAK til rette for både forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid på tvers av kunstfagene og humanistiske fag. Det utvidede fagmiljøet deltar også i forskningsgruppen Worlding Northern Art, som inkluderer forskere i UiTs humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagmiljøer. Begge forskningsgruppene vil kunne være relevante faglige referansemiljøer for enkelte kunstneriske doktorgradsprosjekter. UiT skal være det ledende universitetet på kunnskap om og formidling av samisk og kvensk språk, kultur, kunst og samfunn, og på møtet mellom majoritets- og minoritetssamfunnet. Det er inngått en avtale med Samisk høgskole om opptak av deres ph.d.-kandidater i kunstnerisk utviklingsarbeid i det omsøkte programmet.

Intensjonen med fellesgraden er å etablere et større fagmiljø enn den enkelte institusjonen kan tilby. I søknaden står det at programmet vil etablere supplerende felles delingsarenaer, som møtepunkter i forlengelse av aktiviteter i forskerskolen og ved andre anledninger i studieforløpet, som midtveisevalueringer. Under institusjonsbesøket erfarte komiteen at alle de tre institusjonene var omforente i synet på at møteflater mellom ulike kunstfelt i fellesgraden ville være en av programmets viktigste kvaliteter, og videre at denne

tverrkunstneriske tilnærmingen vil gi en merverdi som den enkelte institusjon ikke ville være i stand til å tilby hvis den sto alene. Slike tverrfaglige tilnærming fordrer også møtesteder, fysiske så vel som digitale, organisert på systematisk og forutsigbart vis slik at hele forskermiljøet ved de deltakende institusjonene kan bli kjent og bidra til den faglige utviklingen, som et supplement til den lokale forankringen. Slike møtesteder bør arrangeres uavhengig av den nasjonale forskerskolen, som har et annet mandat.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- sikre faglig fellesmiljø i programmet med systematiske og forutsigbare møtesteder for både veiledere og stipendiater

3.4.7 Ordninger for internasjonalisering

studietilsynsforskriften § 2-2 (7)

Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

I ph.d.-programmet kommer kandidaten i kontakt med nasjonale og internasjonale fagmiljø for kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom faglige møter, bidrag i prosjekter og prosjektrealiseringer, forskerskolen, deltakelse i nordiske og internasjonale nettverk, internasjonale veilederressurser, deltakelse på internasjonale konferanser, studieturer og i ressursgrupper samlet ved andre anledninger. Kandidatene oppfordres til internasjonale utvekslingsopphold eller prosjektarbeid, og til å legge en plan for dette inn i prosjektbeskrivelsen ved opptak.

Akademi for scenekunst deltar i en rekke formelle nettverk, nordiske og internasjonale, innen scenekunst, utdanning og *artistic research*. Akademiet deltar i nettverket Nortear, som består av nordiske og baltiske nasjonale scenekunstutdanninger samt scenekunstutdanningen på Grønland. Nettverket legger til rette for årvisse studentutvekslingsprogram og inviterer jevnlig ansatte og ph.d.-kandidater til organiserte faglige utviklingsprosjekt. Andre formelle nettverk som akademiet deltar i, er blant annet SAR – Society for Artistic Research, ELIA – nettverk for Europeiske kunstutdanninger, DAMA – Nordisk / Baltisk nettverk, danseutdanningsinstitusjoner og New Media-utdanningsinstitusjoner på høyere nivå, PQ – Prague Quadrennial of Performance Design and Space, RUHRTRIENNALE – kunsthøst og samt en rekke forskningsamarbeid. Disse nettverkene vil gi studietilbudet nødvendige internasjonale tilfang og perspektiv.

HINN har omfattende internasjonalt samarbeid som foregår på mange plan og spenner over flere verdensdeler. Den norske filmskolen er medlem av CILECT – International Association

of Cinema, Audiovisual and Media Schools med 180 utdanningsinstitusjoner innen audiovisuell historiefortelling, GEECT – The European Grouping of Film and Television Schools, som er en europeisk underavdeling av CILECT med 90 medlemmer, og NORDICIL – The Nordic Film School Network, som er en regional nordisk underavdeling av GEECT.

De kunstfaglige instituttene ved UiT har et stort antall samarbeidsavtaler med europeiske land gjennom programmet Erasmus+ og det nordiske programmet Nordplus. I tillegg har enhetene bilaterale avtaler med institusjoner i Russland, Sør-Afrika, Kina, Guatemala og Etiopia. Musikkonservatoriet er aktivt medlem i AEC (Association Européenne des Conservatories), som blant annet arrangerer The European Platform for Artistic Research in Music Education (EPARM) – et svært relevant forum for ph.d.-kandidater. Et annet fagnettverk med særlig betydning på ph.d.-nivå er Nordisk nettverk for musikkpedagogisk forskning (NNMPF).

I tillegg til deltakelse i formelle nettverk understreker alle de tre institusjonene i fellesgraden viktigheten av å rekruttere ansatte og ph.d.-kandidater med internasjonal erfaring og/eller bakgrunn. Komiteen anser den brede kontaktflaten mellom hver av de tre institusjonene, sammen med internasjonale forskergrupper og institusjoner både i og utenfor akademia, som en styrke.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.4.8 Internasjonal studentutveksling

studietilsynsforskriften § 2-2 (8)

Studietilbud som fører frem til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Vurdering

Fellesgradens institusjoner deltar i bl.a. utvekslingsprogrammet Erasmus, som omfatter både studenter og ansatte. Fellesgradens tilknyttede institusjoner kan tilrettelegge for utveksling, studieopphold, workshopdeltakelse, veiledninger og presentasjoner ved relevante samarbeidsinstitusjoner. Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid inneholder varierte faglige tilbud gjennom internasjonalt samarbeid.

Høgskolen har tre utvekslingsavtaler ved henholdsvis Stockholms Konstnärliga Högskola, University of Applied Arts Vienna i Østerrike og University of Rio de Janeiro i Brasil, som alle er åpne for å ta imot ph.d.-kandidater. HINN og UiT har henholdsvis fire og ni avtaler. Komiteen ser det som positivt at hver institusjon har egne avtaler, men savner en redegjørelse i søknaden eller i studieplanen for hvorvidt en student som f.eks. har opptak ved HiØ og ikke har veiledertilnytning til f.eks. UiT, likevel vil ha mulighet til å benytte seg av UiTs utvekslingsavtaler.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Høgskolen bør

- tydeliggjøre hvilke utvekslingsavtaler i konsortiet som er åpne for hvilke ph.d.-kandidater

3.5 Krav til fagmiljøet

3.5.1 Fagmiljøets kompetanse innenfor utdanning og forskning

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (3)

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø med høy kompetanse innenfor utdanning og forskning. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt, internasjonale nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Doktorgradsstudiet i kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha et fagmiljø med høy kompetanse innenfor utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Ved rekruttering av faglige ansatte skal kunstneriske kvalifikasjoner i fagområder beskrevet i forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger, jf. § 1-1 annet ledd legges til grunn. Fagmiljøet skal kunne dokumentere omfattende kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt, internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

studietilsynsforskriften § 2-3 (5)

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Vurdering

Ansettelse og opprykk i faglige stillinger ved alle de tre fagmiljøene skjer ut fra kunstneriske kvalifikasjoner, med kompetansevurdering i henhold til forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. Alle faglig ansatte som er listet i fagmiljøet for ph.d.-programmet, er ansatt på kunstnerisk grunnlag. AMEK ved HINN har i tillegg stillinger med vitenskapelig kompetanse som ikke er direkte knyttet til det nye programmet, men som anses som en ressurs når det gjelder prosjekt- og veiledningserfaring, teknologi med mer. Institusjonene følger forskriftens krav til dokumentert relevant praktisk-pedagogisk kompetanse ved søknader om ansettelse og opprykk.

Det finnes per i dag ikke et konsistent nasjonalt system for dokumentasjon av kunstnerisk utviklingsarbeid fra ansatte innen UH-sektoren. Teksten i søknaden er derfor supplert med CV-er for de aktuelle faglig ansatte samt produksjonslister. Samlet sett gir dette komiteen en fyldig oversikt over kompetanse og produksjon i fagmiljøet.

Faglig ansatte ved Akademi for scenekunst (HiØ) medvirker i prosjekt i ulike format med en rekke høyt anerkjente nasjonale og internasjonale aktører, både når det gjelder scenekunst, scenografi og utstillingsdesign. Som et lite utvalg vil komiteen nevne Black Box teater, BIT Teatergarasjen, Nationaltheateret og Dramaten Stockholm. Alle de faglig ansatte er involvert i eksterntfinansierte forskningsprosjekt (midler fra PKU, Creative Europe, Vetenskapsrådet, UTFORSK, Nordplus/Nortea) hvor de samarbeider med høyt kvalifiserte internasjonale partnere, både utdanningsinstitusjoner, teatre, museer, gallerier, scener og andre aktører, eksempelvis Victoria & Albert Museum og Piccolo Teatro Milano. Flere ansatte har også eksterne oppdrag som kuratorer eller lederroller i prosjekt, eksempelvis ved Prague Quadrennial of Performance Design and Space og Zürich University of the Arts. Ansattes medvirkning i fagfelleverdinger, publikasjonsarbeid, konferanser, seminarer, kurs og evalueringer av akademiske miljø og utdanningsprogram bidrar til fagfeltets internasjonale diskurser. Det finnes dokumentasjon av tidligere forskningsprosjekt og publikasjoner, og publiserte resultat fra kunstneriske forestillinger/utstillinger holder et høyt nivå. Institusjonsbesøket bekreftet også at akademiet nyter stor respekt internt ved HiØ for sin forskningsaktivitet.

HINN dokumenterer fagmiljøets samlede kunstneriske utviklingsarbeid i form av en tematisk oppstilling som omfatter bl.a. større forskningsprosjekter, kunstnerisk produksjon, festival- og konferansebidrag, fagfelleverdinger etc. Aktiviteten ved DNF er i 2022 vurdert av NOKUT som tilfredsstillende. CV-er og produksjonslister vitner om et høyt nivå og en allsidig og omfattende aktivitet nasjonalt så vel som internasjonalt. Ansettelse av felles prodekan for forskning for DNF og AMEK samt overgang fra åremål til faste stillinger og fokus på økning av forskningstid (mer om dette i punkt 3.5.3) har styrket virksomheten siden vurderingen i 2022. Det nye fakultetet DNF/AMEK defineres av HINN som et kunstnerisk fakultet.

Ved UMAK har alle faglig ansatte knyttet til ph.d.-programmet faste stillinger, bortsett fra to professorer på Kunstakademiet. CV-er og produksjonslister viser kvantitativt et noe ujevnt aktivitetsomfang, men dokumenterer en samlet kompetanse innenfor utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid som er relevant for det omsøkte studietilbudet og i tråd med gjeldende forskrifter. Anførte forskningsresultater peker på et høyt nivå og en mangefasettert aktivitet nasjonalt så vel som internasjonalt. Det bør nevnes at resultater innen landskapsarkitektur er begrensede, da feltet kun er representert ved én faglig ansatt. Som omtalt i punktene 3.5.2 og 3.5.3 vil dette kunne kompenseres via fagmiljøet i fellesgraden med AHO.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.5.2 Fagmiljøets dybde og bredde

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (4)

Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innenfor alle vesentlige deler av doktorgradstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

Vurdering

Fellesprogrammet vil sikre tilstrekkelig volum av faglig ansatte tilknyttet programmet i henhold til forskriftskravet, og åpne muligheter for faglig samarbeid på tvers av institusjonene. Høgskolen dokumenterer at 51 faglig ansatte danner programmets kjernegruppe, der alle bidrar med mer enn 0.1 årsverk inn i fellesgraden. Alle de 51 personene i kjernegruppen har førstestillingskompetanse, og mer enn 50 prosent har toppkompetanse. Se punkt 3.5.7 for komiteens vurdering av ansatte i hovedstilling. Høgskolen skriver videre at fagmiljøet har spisskompetanse i programmets fagområder. Fagmiljøet ved Akademi for scenekunst ved HiØ har kompetanse i alle fagområdene: scenekunst, skuespill, *performance* og scenografi. Fagmiljøet ved HINN har kompetanse i alle fagområdene som inngår i film og beslektede audiovisuelle kunstformer. Dette inkluderer fiksjonsregi, dokumentarregi, produksjon, manus, foto, produksjonsdesign, lyd, klipp, animasjon, spilldesign, virtuell produksjon og XR/VR. Fagmiljøet ved UiT har kompetanse i alle fagområdene innenfor musikk og visuell kunst, inkludert bevegelige bilder og landskapsarkitektur.

Etter utfyllende dokumentasjon og samtaler med fagmiljøet under institusjonsbesøket finner komiteen det forsvarlig at landskapsarkitektur skal være involvert i programmet. Kompetansen vil være tilstrekkelig gjennom fellesgraden med AHO og tette koblinger til andre felt ved UiT, HINN og HiØ, som stedsspesifikk kunst, dokumentarfilm og scenografi. Komiteen ser det som nødvendig at fagmiljøet ved AHO er forpliktende involvert som supplerende ressurser i programmets sammenheng. Se også komiteens vurderinger i punkt 3.5.3.

Mergevinsten av et samarbeid mellom de tre institusjonene vil være muligheter for å koble ulike fagkontekster og åpne opp nye områder gjennom hvert enkelt doktorgradsprosjekt. For fellesgradens nivå og ambisjoner kan dette gi synergier som gjør at ph.d.-prosjektene blir kunstnerisk mer interessante, og det gir anerkjennelse i det nasjonale og internasjonale fagmiljøet av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Partnerne i fellesgraden bør

- sikre faglig fellesmiljø i programmet med systematiske og forutsigbare møtesteder
- sikre tilstrekkelige ressurser for veiledning på ph.d.-nivå i landskapsarkitektur gjennom samarbeidet mellom UiT og AHO

3.5.3 Stabilt og tilstrekkelig fagmiljø

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (5)

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelige antall ansatte med professor- og førsteamanuensiskompetanse innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant kompetanse. Institusjonens vurdering skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

studietilsynsforskriften § 2-3 (1)

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Vurdering

Fagmiljøet ved Akademi for scenekunst (HiØ) som er tilknyttet det omsøkte ph.d.-programmet, vil få ansvar for retningene scenekunst, skuespill, performance og scenografi. Fagmiljøet består av fem professorer og to førsteamanuenser, som til sammen bidrar med 2,41 årsverk. HiØ vurderer det som tilstrekkelig for veiledning av 3–4 stipendiater. For å fremme stabilitet og kontinuitet har høgskolen gått over fra åremålsstillinger til fast ansettelse, og i det aktuelle fagmiljøet er seks av sju i fast stilling, mens bare én er ansatt på åremål. Fagmiljøet har solid erfaring med veiledning på ph.d.-nivå, og scenekunstemnene er utviklet av professorer med dokumentert kompetanse i kunstnerisk utviklingsarbeid. I søknaden refereres det til planer om å tilrettelegge for opplæring av interne og eksterne veiledere i regi av fellesprogrammet.

Fagmiljøet ved DNF og AMEK (HINN) som er tilknyttet det omsøkte ph.d.-programmet, vil få ansvar for området film og beslektede audiovisuelle kunstformer. Fagmiljøet består av 11 professorer, 14 førsteamanuenser og én førstelektor, som til sammen vil bidra med 8,7 årsverk i fellesprogrammet. HINN vurderer det som tilstrekkelig for veiledning av 7–9 stipendiater. Siden søknaden i 2021 er fagmiljøet ved HINN styrket med henblikk på stabilitet, ved flere faste stillinger og færre åremål, større stillingsprosent og færre små stillinger. Mer samarbeid med AMEK ble tilrådd i NOKUT-komiteens rapport fra 2022, og HINN har fulgt opp rådet blant annet gjennom etablering av felles prodekan for forskning. Sammenslåingen av DNF og AMEK skal skje i løpet av 2024. AMEK har også ansatte på vitenskapelig grunnlag. Disse er ikke medregnet i optellingen av fagmiljøet, men tilfører relevant kompetanse.

Fagmiljøet ved UMAK (UiT) som er tilknyttet det omsøkte ph.d.-programmet, vil få ansvar for musikk, visuell kunst, inkludert bevegelige bilder, og landskapsarkitektur. Fagmiljøet består av tolv professorer og seks førsteamanuenser, som til sammen vil bidra med 7,4 årsverk i fellesprogrammet. UMAK vurderer det som tilstrekkelig for veiledning av fem stipendiater samt eventuelle eksternt finansierte stipendiater fra for eksempel Samisk høgskole. Landskapsarkitektur har kun én professor, ansatt på kunstnerisk grunnlag, men

her kan det trekkes på kompetanse fra AHO gjennom fellesgraden til UiT og AHO (se også punkt 3.5.2).

HiØ er minst av de tre samarbeidsinstitusjonene, men utgjør klart en sterk faglig ressurs. Slik det redegjøres for i akkrediteringssøknaden, har fagmiljøet ved Akademi for scenekunst en størrelse og kompetansemessig stabilitet og sammensetning over tid som står i forhold til forventet antall stipendiater tilknyttet studietilbudet på scenekunstmrådet. Dette gjeldet også samlet sett: Hver av institusjonene har solide fagmiljø innen sine kunstfelt. Alle har erfaring med veiledning av stipendiater i Stipendiatprogrammet fra 2003 og tverrkunstnerisk bygging av miljø i tilknytning til forskerskolen og PKU. Åremålsstillinger som en utfordring for stabilitet og kontinuitet innen forskning og drift av ph.d.-program er tatt til følge, og det har resultert i flere stillinger med fast ansettelse. Forutsatt at institusjonene skaper en helhet som henger sammen og oppleves som dynamisk, anses fagmiljøet i det omsøkte fellesprogrammet totalt sett som stabilt og tilstrekkelig.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Partnerne i fellesgraden bør

- sikre faglig fellesmiljø i programmet med systematiske og forutsigbare møtesteder

3.5.4 Kapasitet og rekrutteringspotensial

studiekvalitetsforskriften § 3-3 (6)

Institusjonene skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til doktorgradsstudiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen skal i tillegg sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Personer ansatt under ordningen nærings-ph.d. og offentlig sektor ph.d., kan inngå i beregningen av antall stipendiater etter denne paragrafen og § 3-8 femte ledd. Minst åtte av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonene. Institusjonen kan i tillegg ta opp doktorgradskandidater med annen finansiering.

Vurdering

Søknaden forutsetter at HiØ innenfor en treårsperiode rekrutterer fire, HINN sju og UiT fem stipendiater, altså samlet sett 16 stipendiater i programmet. Stipendiatene ved HINN skal ansettes i fire år med pliktarbeid, og det skal da til enhver tid være minimum 18 stipendiater i programmet. HiØ og HINN ser mulighet for offentlig ph.d. og nærings-ph.d., men dette er ikke en forutsetning for å oppnå antallet som kreves. Kunstakademiet ved UiT har inngått en avtale med Samisk høyskole om opptak av ph.d.-kandidater i programmet.

Komiteen ser at dagens tall sannsynliggjør forutsetningen i søknaden. Per i dag har de tre institusjonene samlet sett 16 stipendiater – alle med arbeidsplass ved egen institusjon. Det må påregnes at rekrutteringen har vært ustabil på grunn av den usikre situasjonen etter

2018 og senere pandemien. Verken HiØ eller HINN har kunnet ta opp nye stipendiater i 2021/22. Søkertallene gjennom flere år har vært stigende. Se også punkt 3.3.2 for komiteens vurderinger av programmets rekrutteringspotensial.

I likhet med andre ph.d.-program i sektoren har det vært utfordringer med gjennomstrømning i Stipendiatprogrammet, og situasjonen ble forverret under pandemien. Gitt at det er større kunnskap og flere erfaringer i institusjonene om ph.d.-nivå og rammebetingelser, anser ikke høgskolen gjennomstrømning som et stort problem nå.

Det er gode erfaringer i sektoren med fireårige ph.d.-stillinger med ett års undervisningsplikt i tillegg til det treårige studieløpet (blandet i tid, ikke organisert som 3+1). Kandidaten får utviklet prosjektet sitt over lengre tid og samtidig opparbeidet seg den undervisningskompetansen som nå kreves for ansettelse i UH-sektoren (se også punkt 3.5.5). HINN har innført dette studieløpet som standard, og UiT praktiserer både 3- og 4-årige løp. Dette er opp til hver enkelt institusjon å legge til rette for, men komiteen vil anbefale at også HiØ og UiT vurderer HINNs løsning som standard. Felles vilkår vil også styrke kontakten mellom kandidatene.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

Partnerne i fellesgraden bør

- vurdere om fireårige stipendiatstillinger lar seg innføre også ved HiØ og UiT
- utvikle systematikk for og mulige tiltak ved eventuell svak gjennomstrømning

3.5.5 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

studietilsynsforskriften § 2-3 (2)

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Vurdering

Ifølge søknaden stiller alle tre institusjonene krav om at ansatte som er involvert i undervisning og veiledning, har gjennomført eget program eller kurs tilsvarende 200 timer i praktisk-pedagogisk basiskompetanse. Dette er i tråd med gjeldende forskrift om ansettelse og opprykk fra 2019. Søkere til undervisnings- og forskerstillinger, eller til opprykk, må dokumentere pedagogisk kompetanse i egen mappe eller gjennomføre kurs innen to år etter ansettelsen. Da veiledning på ph.d.-nivå krever kontinuerlig kompetanseheving, anbefaler komiteen at dette også bør gjelde for de i fagmiljøet som ble ansatt før forskriften trådte i kraft. HiØ tilbyr for alle ansatte Studium i praktisk universitets- og høgskolepedagogikk og digitale undervisningsformer på 15 studiepoeng. For søkere til stillinger ved Akademi for scenekunst har omfattende undervisnings- og veilederpraksis vært mer vanlig enn formell pedagogisk kompetanse, da slike tilbud i liten grad har rettet

seg mot kunstfagene. Pedagogiske og didaktiske utdanningstiltak med særlig vekt på kunstnerisk utviklingsarbeid har til nylig vært et forsømt område.

DNF (HINN) utviklet og fikk godkjent kurs i filmskolepedagogikk på 15 studiepoeng i 2019. Kurset tilbys ved DNF og AMEK. Flere nyansatte er i gang med kurset. HINN arbeider for å bygge opp et tilbud om veilederopplæring for ikke-vitenskapelig ansatte, som samordnes med høgskolens opplegg for nye veiledere i vitenskapelige program. Dette er initiativ som bør prioriteres videre, i tillegg til deltakelse i forskerskolens veilederfora, slik at kvalitetsheving og kunnskaps- og erfaringsdeling kommer i søkelyset når det gjelder stipendiatveiledning.

UiT tilbyr kurs i universitetspedagogisk basiskompetanse for ansatte, i tillegg til forskerveiledning og kompetanseutvikling for studieprogramledere. Det er et allment kurs for ph.d.-veiledere hvor en egen del legger vekt på kunstnerisk utviklingsarbeid.

Alle tre institusjonene har læringsstøttesentere, pedagogiske meritteringsordninger, kollegaveiledning med mer. Det fremgår ikke av søknaden hvorvidt Akademi for scenekunst og UMAK har tilbud om pedagogisk kompetanseutvikling med en spesifikt kunstfaglig innretning, men i sitt tilsvarende presiserer høgskolen at det obligatoriske veilederkurset ved UiT inneholder fagspesifikke deler som også inkluderer kunstnerisk utviklingsarbeid.

Oppsummert er det klart at kvalitet i undervisning blir vektlagt i institusjonene, i tråd med forskriftens intensjoner, og at det også gjelder for de kunstfaglige miljøene. Komiteen vil understreke at feltet kunstnerisk utviklingsarbeid trenger mer spesialisert, kunstfaglig orientert veilederkompetanse. Kompetansen handler både om forståelse av ph.d.-nivåets rammevilkår og om faglig prosjektveiledning innenfor disse rammene. Under institusjonsbesøket ble det også henvist til at den nasjonale forskerskolen arbeider med slik spesialisert veilederkompetanse, men komiteen mener at veilederkompetanse bør bli en sentral del av det omsøkte programmets kvalitetsutvikling.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

- Partnerne i fellesgraden bør satse forpliktende på systematisk veilederopplæring og ordninger for utveksling innenfor programmet

3.5.6 Faglig ledelse

studietilsynsforskriften § 2-3 (3)

Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Vurdering

Ved hver av de tre institusjonene har institusjonsstyret det overordnede ansvaret for programmet, som i praksis er delegert til rektor og videre ut fra hver institusjons organisasjon.

Institusjonene vil inngå en konsortiumavtale hvor formål med sammenslutningen og styring av programmet beskrives, herunder oppgavene til henholdsvis konsortiumstyret og programstyret. Konsortiumstyret har det overordnede ansvaret for å samordne arbeidet med fellesgraden på tvers av institusjonene. Dette styret skal sikre at fellesgraden fremstår helhetlig og velorganisert og er av høy kvalitet, i tråd med forskrifter og utfyllende bestemmelser. I tillegg har det ansvar for fastsettelse av endringer i studieplanen, inkl. oppretting og nedlegging av emner etter innstilling fra programstyret, rapportering til institusjonenes styrer og kvalitetssikring av studietilbudet i tråd med institusjonenes kvalitetssystem med et supplerende kvalitetssikringssystem for programmet.

Konsortiumstyret består av én faglig ansatt fra hver av institusjonene og én ph.d.-kandidat. Leder velges av styret selv blant de faglig ansatte for to år av gangen.

Programstyret skal ivareta den faglige studieprogramledelsen, utvikling og kvalitetssikring av programmet samt sikre kandidatens læringsmiljø. Mandat for programstyret vedtas av konsortiumstyret. Programstyret består av én faglig ansatt fra hver av institusjonene og én ph.d.-kandidat. Leder velges av styret selv blant de faglig ansatte for to år av gangen.

Leder av konsortiumstyret og leder av programstyret kan ikke komme fra samme institusjon i samme periode.

I vedlegg til søknaden suppleres konsortiumavtalen med en ryddig og skjematisk oversikt over arbeidsfordelingen mellom de to styrene og de tre institusjonene gjennom gradsforløpet.

De tre institusjonene har godkjente kvalitetssystem, som også omfatter ph.d.-nivået. I tillegg foreligger det utkast til supplerende kvalitetssystem/håndbok for fellesgraden som beskriver roller og ansvar. Fellesprogrammet skal være partner i den nasjonale forskerskolen for kunstnerisk utviklingsarbeid og får dermed en representant og en vara i forskerskolens styre. Forskerskolen har egne kvalitets- og evalueringsprosedyrer som fellesgradens kandidater og styrerepresentant dermed vil delta i og påvirke.

Det skal være et felles fagadministrativt miljø på tvers av institusjonene, ivaretatt av en hovedkoordinator som også har sekretæransvar for de to styrene. Denne koordinatoren planlegges plassert hos HINN, som allerede har ph.d.-programmet i gang.

Ved Akademi for scenekunst (HiØ) vil én av de to kunstneriske lederne ved akademiet gå inn i både høgskolens sentrale ph.d.-utvalg og i konsortiumstyret og slik sikre en kobling mellom institusjons- og programnivå. En programansvarlig ved akademiet vil få ansvar for driften av programmet og samtidig sitte i fellesprogrammets programstyre. Denne vil også stille som «fast og møtende» observatør i høgskolens ph.d.-utvalg.

Samlet sett fremstår planen for ledelse, kvalitetssikring og administrasjon av fellesprogrammet som godt gjennomtenkt og praktisk operativ. Den foreslåtte strukturen må utprøves og revideres etter erfaringer. Samtalene under institusjonsbesøket bekreftet at det er sterk motivasjon hos ledelsen ved de tre institusjonene for å få dette til, og god kontakt mellom de tre administrative miljøene. Erfaringen ved UiT fra fellesprogram med AHO kommer til nytte i denne sammenhengen. Den administrative hovedkoordinatoren har en sentral rolle i å se til at gjennomføring av de ulike prosedyrene foregår på riktig måte.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.5.7 Tilsatte i hovedstillinger

studietilsynsforskriften § 2-3 (4)

Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosent kompetanse ansatte med førstestillingskompetanse.
- c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professorkompetanse.

Vurdering

Det går frem av søknadens vedlegg at de tre samarbeidsinstitusjonene samlet vil knytte 18,51 årsverk til fagmiljøet i det omsøkte programmet, hvorav flertallet av de ansatte er i hovedstilling. Det er ansatte med førstestillingskompetanse som har ansvar for de sentrale delene av studietilbudet: det kunstneriske utviklingsarbeidet (150 studiepoeng) samt lokale kurstilbud. Fagmiljøet vil bestå av 28 professorer, 22 førsteamanuenser og én førstelektor, hvor alle ansatt på kunstnerisk grunnlag. Som søknadens tabeller viser, bidrar professorene inn i studietilbudet med 11,73 årsverk, dvs. 63,37 prosent.

I sum betyr dette at hele fagmiljøet har førstekompetanse på kunstnerisk grunnlag, at alle kan veilede i fellesprogrammet, at hver enkelt bidrar med minst 0,1 årsverk, at fagmiljøet er overveiende ansatt i hovedstilling, og at mer enn 50 prosent av fagmiljøet i studietilbudet har professorkompetanse.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.5.8 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

studietilsynsforskriften § 2-3 (6)

Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Vurdering

Alle tre fagmiljøene tilknyttet studietilbudet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk, både fagspesifikke og overgripende for kunstutdanning / kunstnerisk utviklingsarbeid / *artistic research*.

Den viktigste nasjonale plattformen for kunstnerisk ph.d.-utdanning har til nå vært PKU gjennom Stipendiatprogrammet og den obligatoriske opplæringsdelen i regi av forskerskolen, samt institusjonelle prosjekter finansiert av prosjektprogrammet. I internasjonal kontekst er samarbeidsinstitusjonene hver for seg engasjert i Society for Artistic Research (SAR), som eier og drifter publiseringsplattformen Research Catalogue, samt andre felleskunstneriske og mer fagspesifikke organisasjoner og fora for *artistic research*.

Søknaden beskriver dette mer detaljert for HiØ enn for de øvrige samarbeidsinstitusjonene, da disse allerede er godkjent gjennom sakkyndig vurdering av NOKUT (HINN) og ved selvakkreditering (UiT).

Akademi for scenekunst har etablerte samarbeid med sentrale norske institusjoner innenfor kunstnerisk produksjon og utdanning, deriblant Det Norske Teatret, BIT Teatergarasjen og Black Box Teater Oslo, Norges musikkhøgskole og Kunsthøgskolen i Oslo. I søknaden vises det også til en fortegnelse over høyt anerkjente internasjonale kunstnere og pedagoger som jevnlig besøker akademiet, hvorav noen inngår i et kunstnerisk råd som ble etablert tidlig på 2000-tallet, med hensikten å styrke og opprettholde samarbeid og dialog med viktige internasjonale fagfellenettverk.

Med sitt aktive engasjement i PKU har akademiet gjennom årene fått bevilget midler til i alt fire utviklingsprosjekter. Prosjektene har involvert samarbeid med lokale og internasjonale institusjoner og nettverk, bl.a. Bergen Centre for Electronic Arts, UiT Norges arktiske universitet, Muthesius Kunsthochschule Kiel, La Pocha Nostra Los Angeles og University of California Santa Cruz. Akademiets partnere med sine nettverk bidrar, ifølge søknaden, til nye muligheter for tilnærming til praksis og utvikling av forskningskontekster. Andre internasjonale nettverk som akademiet er knyttet opp mot, er f.eks. Sea Matters: A Performance Research Pedagogy Laboratory 2022–2025 (HK-dir/UTFORSK), Senter for

internasjonalisering av utdanning (SIU) og nettverksprogrammet Creative Europe. Videre deltar akademiet i kunstfaglige nettverk som ELIA, SAR, Performance Studies International og Nettverk av nordiske og baltiske scenekunstutdanninger.

Fagmiljøet ved DNF (HINN) samarbeider med blant annet International Association of Cinema, Audiovisual and Media Schools (CILECT) og dets underavdeling European Grouping of Film and Television Schools (GECT) samt med Nordic Network for Film Schools (NORDICIL). Det sistnevnte samarbeidet skal fremme erfaringsutbytte rundt veiledning og praksis i kunstnerisk og pedagogisk utviklingsarbeid. DNF har også knyttet flere lærere fra disse nettverkene til sin virksomhet.

AMEK deltar i nasjonale nettverk som Materiality, Technology, Sustainability (med fokus på kunstnerisk utvikling og forskning, didaktikk i kunst og akademisk tekstarbeid), VR-forum Innlandet (nettverk for VR- og AR-teknologi) og Nasjonalt nettverk for spillutdanninger. Internasjonalt inngår AMEK i nettverkene The Society for Cinema and Media Studies og UNESCO Creative Cities of Media Arts Network (UCCN), hvor fakultetet er en av hovedbidragsyterne og har et medlem i ledergruppen. Ellers er deltakelse i internasjonale nettverk og samarbeid ofte basert på personlig medlemskap og kontakt. Som eksempel refereres det i søknaden til at to av fakultetets professorer er involvert i forskningssamarbeid av denne typen.

UMAK (UiT) viser til prosjekt innen kunstnerisk utviklingsarbeid som omfatter så vel PKU-finansiert forskning (bl.a. et prosjekt som går i kritisk dialog med Norges offisielle 1000-årsfeiring, samt en 3-årig ph.d.-stilling knyttet til komposisjon av samisk musikk) som tverrfaglige samarbeid finansiert av bl.a. FORMAS (statlig forskningsråd for bærekraftig utvikling i Sverige) og Norsk kulturråd. De to instituttene Musikkonservatoriet og Kunstakademiet er knyttet til en rekke nasjonale og internasjonale nettverk. Konservatoriet inngår i AEC (Association Européenne des Conservatoires), ANMA (The Association of Nordic Music Academies) og samarbeidsorganet UArctic – University of the Arctic, hvor fagmiljøet leder det tematiske nettverket UArctic World Ensemble. Akademiet medvirker i SKH Research Lab, et tverrfaglig forskningsforum ved Stockholms Konstnärliga Högskola og KUNO, et nordisk-baltisk faglig nettverk for høyere visuell kunstutdanning. Nordland Kunst- og filmskole (NKFS), som i 2022 ble virksomhetsoverdratt til UiT, inngår i flere anerkjente internasjonale nettverk, bl.a. Programme for Curatorial Studies (Goldsmiths University). Når det gjelder landskapsarkitektur, refereres det til det skandinaviske forskningsnettverket Exploring Public Space in Rural Transformation. Landskapsarkitektur ved UiT ble nettopp kåret til beste master i konkurranse med 200 studieprogram fra hele verden.

Samlet sett formidler søknaden et tydelig bilde av et fagmiljø som deltar svært aktivt i relevante nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk. Komiteen anbefaler at fellesprogrammet ved tildelt akkreditering også ser over og følger opp mulige synergier mellom de ulike fagfeltenes individuelle nettverks- og samarbeidskoblinger, slik at disse får effekt som en integrerende faktor i fagmiljøet, når dette etter hvert skal sveises sammen til en troverdig helhet.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.6 Utfyllende bestemmelser for fellesgrader

3.6.1 Ansvarsfordeling og rutiner for utvikling og kvalitetssikring

studietilsynsforskriften § 2-5 (1)

Det skal framgå tydelig hvilke deler av fellesgraden de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for, og det skal foreligge tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av fellesgraden som helhet.

Vurdering

Som komiteen har vært inne på i punkt 3.2.1, skal fellesgraden organiseres i et konsortium opprettet av HiØ, HINN og UiT og være forankret i en konsortiumavtale hvor både det faglige og det administrative samarbeidet mellom institusjonene er regulert. Konsortiet skal bestå av et konsortiumstyre og et programstyre. Konsortiumavtalen har vært på bred høring i de tre samarbeidsinstitusjonene, og avtalen vil slutføres og signeres når studietilbudet er akkreditert.

Konsortiumstyret er det øverste administrative og faglige organet i programmet, og skal rapportere tilbake til fellesgradens institusjonelle ledelse, som er rektor og styret ved hver av de tre institusjonene. Konsortiumstyret skal ha fire medlemmer, med én faglig representant fra linjeledelsen ved hver institusjon knyttet til studieprogrammet, og én representant for ph.d.-kandidatene. De faglige representantene oppnevnes av sine respektive rektorer. Ledelsen av konsortiumstyret skal alternere mellom institusjonene med to år av gangen, og leder av konsortiumstyret skal velges blant de faglige representantene.

I tillegg til konsortiumstyret skal det etableres et programstyre som løpende skal ivareta den faglige studieprogramledelsen, utvikling og kvalitetssikring av studieprogrammet samt sikre kandidatenes totale læringsmiljø. Programstyrets ansvar og oppgaver er knyttet til kvalitetssikring av studieprogrammet som helhet, og særlig oppstart, gjennomføring og slutføring. Programstyret skal ha totalt fire medlemmer, med én faglig ansatt i fagmiljøet fra hver institusjon, og én representant for ph.d.-kandidatene. Ledelsen av programstyret skal alternere mellom institusjonene med to år av gangen, og leder av programstyret skal velges blant de faglige representantene. Det skal utarbeides et mandat for programstyret, som fastsettes av konsortiumstyret.

Komiteen anser denne innretningen som robust og tydelig forankret i organisasjonskartet på likelydende vis hos alle de tre institusjonene. Det operative ansvaret er godt synliggjort i vedlegget «Prosedyrer ved ansettelse, opptak og gjennomføring til fellesgraden». Hver institusjon har arbeidsgiveransvar for sine kandidater. Ansvar for obligatorisk emne i

forskerskolen utøves ved representasjon i forskerskolestyret. HiØ og HINN har videre tatt ansvar for hvert sitt valgfrie emne i opplæringsdelen. Ellers vil hver av deltakerinstitusjonene representere og bidra likeverdig med sine kunstneriske fagfelt inn i fellesskapet.

Ordninger for kvalitetssikring av fellesgraden er videre omtalt under punkt 3.2.1, og komiteen vurderer dem som tilfredsstillende.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

3.6.2 Helhet i samsvar med læringsutbytte

studietilsynsforskriften § 2-5 (2)

Delene fellesgraden består av, skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbyttet for fellesgraden.

Vurdering

Det obligatoriske emnet Teori, metoder og etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 studiepoeng) som gis av forskerskolen, skal være ett av virkemidlene for å samle ph.d.-kandidater fra geografisk spredte institusjoner og ulike faglige fordypninger samt styrke kunstfaglig diskurs og kritikk. Under institusjonsbesøket var de tre institusjonene samstemte om at det tverrkunstneriske fellesskapet i programmet ivaretar helheten.

Komiteen anser dette kravet som tilfredsstillende dokumentert og vurderer at innretningen i programmet vil være hensiktsmessig for å sikre at kandidatene oppnår læringsutbyttene som er fastsatt for studietilbudet. Videre har alle institusjonene forpliktet seg til å revidere sine ph.d.-forskrifter når akkreditering foreligger, noe som vil sikre helhet på mer formalistisk vis.

Konklusjon

Kravet er oppfylt.

4 Konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon konkluderer den sakkyndige komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst* ved Høgskolen i Østfold, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet og UiT Norge Arktiske Universitet.

5 Dokumentasjon

Vedlegg 1: Læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten

- er i kunnskapsfronten innen sentrale praksiser, retninger og diskusjoner innen kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst, og behersker problemstillinger, metoder og forskningsetikk i kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan kritisk reflektere over og vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser som inngår i metodemangfoldet som preger kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst
- kan bidra til utvikling av ny kunnskap, teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst

Ferdigheter

Kandidaten

- kan formulere og begrunne valg av problemstillinger, samt planlegge og gjennomføre kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og/eller skapende kunst
- kan plassere kunstnerisk utviklingsarbeid i relevant kontekst og identifisere bidrag til feltet
- kan drive kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå der kunstutøvelsen står i sentrum og ledsages av eksplisitt refleksjon
- kan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskaper og praksiser innen kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan lede komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst
- kan identifisere nye relevante etiske problemstillinger og utøve kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og/eller skapende kunst med faglig integritet
- kan formidle kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan delta i debatter i nasjonale og internasjonale fora relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid
- kan vurdere behovet for, ta initiativet til og drive innovasjon relatert til kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst, også i møte med andre fagfelt og andre praksiser

Vedlegg 2: Akkrediteringsprosessen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om søknaden er tilfredsstillende dokumentert, slik at søknaden kan sendes til sakkyndig vurdering. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De sakkyndige må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i

studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften. Institusjonene får mulighet til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige før de blir oppnevnt.

NOKUT har ansvar for opplæring, veiledning og oppfølging av de sakkyndige gjennom akkrediteringsprosessen. De sakkyndige gjennomfører et to-dagers institusjonsbesøk, enten fysisk eller digitalt. Her møter komiteen blant annet den øverste ledelsen ved institusjonen, faglig ledelse for studietilbudet, vitenskapelig personale, nåværende ph.d.-studenter og potensielle arbeidsgivere, og de vurderer infrastruktur. Etter institusjonsbesøket skriver de sakkyndige en vurdering som så leveres til NOKUT for kvalitetssikring.

I sin faglige vurdering skal de sakkyndige gi en tydelig konklusjon på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studietilbudet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering. Dersom komiteen anbefaler akkreditering, får institusjonene én uke til å kommentere eventuelle faktafeil i rapportutkastet. Dersom komiteen ikke anbefaler akkreditering, får institusjonen tre uker til å kommentere utkastet og gjøre mindre endringer i studietilbudet. De sakkyndige får institusjonenes kommentarer og gir en tilleggsvurdering. Basert på de sakkyndiges anbefaling og NOKUTs vurdering av de formelle vilkårene for akkreditering fatter NOKUTs styre vedtak.

Vedlegg 3: Program for institusjonsbesøk

Onsdag 31. januar, Fredrikstad

- 09.30 – 10.00 Formøte
- 10.00 – 10.45 Møte med ledelsen ved HiØ
- 11.15 – 11.45 Møte med masterstudenter
- 12.00 – 12.30 Møte med ph.d.-studenter
- 12.30 – 13.15 Lunsj
- 13.15 – 14.00 Besiktigelse av infrastruktur
- 14.00 – 14.45 Møte med faglig ledelse ved HiØ
- 15.00 – 15.45 Møte med faglig/vitenskapelig personale ved HiØ
- 16.00 – 16.45 Møte med administrativ personale ved HiØ
- 17.00 – 17.45 Møte med interessenter/arbeidsgivere

Torsdag 1. februar, Fredrikstad

- 09.00 – 09.45 Møte med faglig ledelse ved HiNN (digitalt)
- 09.45 – 10.30 Møte med faglig/vitenskapelig personale ved HiNN (digitalt)
- 10.45 – 11.30 Møte med faglig ledelse ved UiT (digitalt)
- 11.30 – 12.15 Møte med faglig/vitenskapelig personale ved UiT (digitalt)
- 12.15 – 13.15 Lunsj
- 13.30 – 14.30 Møte med ledelsen ved HiØ
- 14.30 – 15.15 Komitémøte

Vedlegg 4: Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Nina Malterud, tidl. rektor og professor ved Kunsthøgskolen i Bergen

Malterud er kunstner med keramikk som uttrykksform og har utdanning fra Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo 1974. Siden 1975 har hun arbeidet med utstillinger og oppdrag i offentlig rom og er innkjøpt av de relevante offentlige samlingene i Norge. Fra 1994 var hun professor i keramikk ved Kunsthøgskolen i Bergen og 2002–10 var hun rektor samme sted. Her hadde hun ansvar for den internasjonale konferanseserien *Sensuous Knowledge* 2004–09 med fokus på kunstnerisk utviklingsarbeid. Hun ledet utredningen som førte til opprettelse av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid med Stipendiatprogrammet i 2003 og satt i programstyret frem til 2014. Ny kunstnerisk ph.d.-grad ble vedtatt i 2018, og Malterud ledet arbeidsgruppen for veiledende retningslinjer i Universitets- og høgskolerådet samme år. Hun har vært engasjert i samarbeid mellom kunstutdanningene omkring kunstnerisk utviklingsarbeid og ledet bl.a. arbeidet med rapporten *Forskning og utviklingsarbeid innen fagområdet kunst* (UHR 2015). I 2014–15 hadde hun ansvar for søknader til NOKUT både fra KHiB og fra KHiO om akkreditering som vitenskapelige høgskoler – begge godkjent. Fra 2015 arbeidet hun for KHiB med etableringen av Fakultet for kunst, musikk og design ved Universitetet i Bergen, gjennomført i 2017. Malterud ledet forskningsevalueringen RED10 ved Göteborgs universitet – HDK, Valand og Fotohögskolan i 2010. I regi av det svenske Universitetskanslerämbetet og tidligere Högskoleverket har hun deltatt i flere institusjonsevalueringer samt søknader om akkreditering av kunstnerisk doktorseksamensrett ved universitetene i Göteborg, Lund og Luleå, Textilhögskolan Borås og Konsthögskolan i Umeå.

Magnus Bårtås, viserektor og professor ved Konstfack

Bårtås er kunstner og forfatter. Han er viserektor og leder for forskningen på Konstfack. Han arbeider med film, tekst og kollasj. Hans avhandling i kunstnerisk forskning *You Told Me – verkberättelser och videoessäer* ble lagt frem ved Göteborgs universitet i 2010. Ett av verkene i avhandlingen, *Madame & Little Boy*, vant den store prisen på Oberhausens internasjonella kortfilmsfestival samme år. Hans siste film, *The Strangest Stranger*, ble nominert i kategorien beste nordisk dokumentarfilm på CPH:DOX 2017. Hans verk har blitt vist blant annet på *Modernautställningen*, Moderna Museet, Stockholm 2006 og 2010 og *Gwangjubiennalen* 2012. En større retrospektiv utstilling ble vist på Göteborgs Konsthall i 2016. Sammen med Fredrik Ekman har han publisert fem essaybøker, den siste, *Bebådaren*, kom ut på Albert Bonnies forlag i 2017. Mellom 2013 og 2015 ledet han forskningsprosjektet *Mikrohistorier* med midler fra Vetenskapsrådet.

Ole Lützw-Holm, professor ved Göteborgs universitet

Ole Lützw-Holm er en komponist. Med utgangspunkt i en sentraleuropeisk uttrykksform har han skapt verk for et bredt spekter av utøvere og sammenhenger, og han var tidlig ute med å få internasjonal anerkjennelse for musikken sin. Lützw-Holm er professor i komposisjon ved Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet. I 2012 fullførte han det kunstneriske forskningsprosjektet «Towards an Expanded Field of Art Music». Der var

temaet å eksperimentelt foreslå ideer og praktiske prosedyrer som argumenterte for alternative rammer for å nærme seg både klassisk-historisk og samtidsmusikk. Forskningsmetodikken ble utviklet for å lette praksisbaserte musikalske dialoger, og den inviterte et omfattende spekter av tverrfaglige diskurser til å delta i søket etter potensielt bredere spekter av performative strategier og konseptuelle protokoller. I de siste årene har Lützow-Holm utforsket operasjonelle baner for å utvikle flyktige, kortvarige musikalske praksiser som – inspirert av begreper som tvetydighet og ufullkommenhet – ville innlemme elementer av improvisasjon og åpen form, gjentatte ganger i samarbeid med andre kunstnere. Han ble utnevnt til professor ved PARSE (Plattform for Artistic Research Sweden) i 2020 og er medlem av PARSE-arbeidsgruppen ved Konstnärliga fakulteten i Göteborg.

Cecilia Roos, prorektor og professor ved Stockholms konstnärliga högskola

Cecilia Roos er professor i kunstnerisk praksis og prorektor for forskning ved Stockholms Konstnärliga Högskola. Hun har arbeidet som danser og som samarbeidspartner og repetitør med blant andre Margaretha Åsberg, Per Jonsson, Jefta van Dinther, Cristina Caprioli, Reich / Szyber, Tilde Björfors, John Caird, Mats Ek, Ina Christel Johannessen og Twyla Tharp. Roos er en del av redaksjonskomiteen samt ansvarlig utgiver for VIS - Nordic Journal of Artistic Research, og hun har tidligere vært leder av Vetenskapsrådets komité for kunstnerisk forskning. Forskningen hennes fokuserer på danserens praksis og den rollen den spiller i performative prosesser.

Marianne Skjulhaug, rektor ved Kunsthøgskolen i Oslo

Marianne Skjulhaug er sivilarkitekt MNAL og har vært førsteamanuensis i urbanisme siden 2012. Hun har bred institusjonserfaring fra sektoren, som rektor for Bergen Arkitekthøgskole, instituttleder for urbanisme og landskap ved Arkitektur og designhøgskolen i Oslo, dekan ved Fakultet for arkitektur og design ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og er nå rektor ved KHiO. Hennes undervisning, forskning og praksis omfatter byutvikling med vekt på bærekraft i samspillet mellom byene og byenes omland. Hun har sittet i det strategiske rådet for KTH Arkitekturskolan. Hun har dessuten ledet arbeidet med etableringen av en felles, integrert, femårig master i landskapsarkitektur mellom AHO og UiT. Skjulhaug har erfaring som sensor fra en rekke internasjonale institusjoner og har sittet i eksterne akkrediterings- og evalueringskomiteer for Det kongelige akademi; Arkitektur, Design, Konservering, Arkitektskolen Aarhus og Bergen Arkitekthøgskole.

Héloïse Baldelli, stipendiat ved Universitetet i Stavanger

Héloïse Baldelli har en mastergrad i klassisk sang og en fordypning i opera fra Università TorVergata, Italia. Hun er ph.d.-kandidat i kunstnerisk utviklingsarbeid siden 2020. Hennes forskning fokuserer på fremføringspraksisen av sangene til Satie og andre franske modernistiske komponister, både fra et historisk perspektiv og mot en utvikling av den moderne praksisen. I 2022/2023 underviste Baldelli sangstudentene ved Universitetet i Stavanger i fransk og italiensk språk og var veileder for et prosjekt om franske sanger. Siden 2020 har hun hatt administrative og kunstneriske oppgaver ved flere produksjoner, bl.a. Carmen in en oppsetting av Opera Rogaland. Hun sitter som ph.d.-representant ved GRS sitt

kandidatforum og ved fakultetets doktorgrads- og studieporteføljeutvalg. Baldelli er aktiv sanger, kordirigent og sangpedagog siden 2016.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 |